

UPM-Kymmene Otepää sai piirkonna ettevõtja auhinna

8. oktoobri pidulikul auhinnagalal Eesti Parimad Ettevõtted 2015 pälvis Aasta Ettevõtte tiitli ehitusettevõtte Kodumaja. Aasta Ettevõtte valiti Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) konkursi Ettevõtluse Auhind ning Eesti Kaubandus-Tööstuskoja ja Eesti Tööandjate Keskliidu Konkurentsivõime Edetabeli parimate seast.

Piirkonna parima auhinna sai UPM-Kymmene Otepää AS.

EASi Ettevõtluse Auhind 2015 võitjad:

Aasta uuendaja Adcash.

Aasta eksportöör Kodumaja.

Aasta piirkonna ettevõtte UPM-Kymmene Otepää.

Aasta vastutustundlik ettevõtte Playtech Estonia.

Aasta välisinvestor Westaqua-Invest.

15aastane firma UPM-Kymmene Otepää kasvas Valgamaa suurimaks tööandjaks. Ettevõtte väärindab kohalikku puitu ja toob ekspordiga raha Eestisse.

Möödunud aastal tootis ettevõtte 50 000 m³ vineeri. Ettevõtte käive jäi 33 miljoni ja kasum 7 miljoni euro kanti. Kuna enamik klientidest asub väljaspool Eestit, tähendab see kümnete miljonite eurode suurust eksporti.

Nime järgi võib arvata, et tegu on Soome ettevõttega, kuid 2000. aastal loodi see kahe Eesti (Forestex ja Silvester) ning ühe Soome firma (Suomen Wood) poolt. Mai keskel loodud ettevõtte ehitas endise Otepää autobaasi kohale sisuliselt poole aastaga vineeritehase, kust juba novembri lõpus tuli

Paremal: UPM-Kymmene Otepää kvaliteedijuht Mihkel Karulaas.

välja esimene spoonileht.

Eesti metsadest pärit puidust valmistatud vineeri järele oli nii suur nõudlus, et majandusbuumi harjal ehitati tehas kaks korda suuremaks. "Täna laieneme veel, ehitus käib," märgib UPM-Kymmene Otepää tegevjuht Ando Jukk.

2003. aastal ostis firma aktsiad Soome börsiettevõtte UPM-Kymmene Wood, mis omab kokku üheksat vineeritehast Eestis, Soomes ja Venemaal.

Algusest peale on valmistatud kasevineeri. Kasepalk pärineb Eesti metsadest ja tuuakse kohale kuni saja kilomeetri raadiusest, kaugemalt vedamine läheb liiga kulukaks. Kümme aastat tagasi hakati lisaks tavalisele puupinnaga kasevineerile tegema ka heliisolatsiooniga ehk heli summutava kummikihiga kaetud vineeri, hiljem tuli sortimenti ka rahva seas filmivineeriks ristitud toode

Wisa-Form. Seda kasutatakse betoonraketistes ja ka treileripõhjades.

Otepää tehases valmistatakse vineeri paksusega 4–50 millimeetrit. Kui kõik paksused, mõödud, pealistuspinnad ja värvid arvesse võtta, võib tehasel eri tooteid olla paari tuhande ringis.

95 protsenti toodangust läheb piiri taha. Suurem osa Euroopasse, kuid ka Aasiasse – Lõuna-Koreasse ja Hiinasse. Suur osa Otepää tehase toodangust leiab kasutust transporditootsuses – autodes, rongides, laevades, kaubikutes, liinibussides jne. Näiteks kasutatakse vineeri sõidautode pagasiruumipõhjades ja tagumiste istmete seljatuges, rahvusvaheliste vedude autode magamisasemete ehitamiseks, kärupõhjades, busside põrandate ja pagasiruumide ehitamisel jm. Igal juhul on oluline materjali väga hea kvaliteet.

Kasevineeri osas on see Otepää tehase puhul üks tugevamaid.

Veel kasutatakse vineeri näiteks lavade, tellingute või kõlarite puhul, aga Otepääl valminud spooni on kasutatud ka Estonia klaverites.

Püsiv töötajaskond on UPM-Kymmene Otepää edu pant. "Kvaliteedi taga on ainult inimesed," kiidab tegevjuht. Praegu saab tööd 200 inimest, kusjuures mehi-naisi on enamvähem pooleks. Pärast laienemistööde lõppu palgatakse veel 40 inimest juurde. Töötajad tulevad Otepää linnast ja vallast, kuid ka kuni 50 kilomeetri raadiusest.

Kuna tehases käib töö ööpäev läbi ja 365 päeva aastas, peab töötama nii öösel kui päeval. Inimestele vastu tulles on tehtud 12tunnised vahetused, sel juhul on rohkem vabu päevi. Lisaks on väiksema tööpäevade arvu puhul ka tööle sõitmise kulu väiksem.

Kaugemalt tulijatele kompenseeritakse transport. Tööliste tööle ja koju vedamiseks pole mõtet bussi käima panna, kuna inimesed elavad hajusalt ja mõne jaoks kujuneks see igapäevaseks kolmetunniseks matkaks.

Koostööd tehakse ka Eesti Maaülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooliga, tutvustades tudengitele vineeri valmistamise protsessi ja pakkudes neile praktikakohti.

Soojuse tootmiseks kasutatakse vineeri tootmise käigus tekkivat puiduhaket ja spoonijäake. Kuna haket tekib tunduvalt rohkem, kui tehas ise vajab, müüakse seda soojatootmisega tegelevatele ettevõtetele.

Allikas: Eesti Ettevõtluskonkurss

MONIKA OTROKOVA

ILMUB 2 KORDA KUUS!

Otepää valla aasta ettevõtja on OÜ Toidupada

8. oktoobril toimus üle-eestilise ettevõtlusnädala ja Valgamaa ettevõtlusnädala raames Otepää Gümnaasiumis ettevõtluspäev. Kuulutati ka välja Otepää valla ettevõtja 2015. Otepää valla tänukirja ja aasta ettevõtja meene andis OÜ Toidupada perenaisele Krista Tiidole üle Otepää vallavanem Kalev Laul.

OÜ Toidupada on tegutsenud 2010. aastast ja ajapikku saanud üheks tuntumaks toidupakkujaks meie vallas. Krista Tiido pakub maalähedast, lihtsat, ehtsat ja väga maitsvat toitu. Toorainena kasutab Eesti oma metsade, aegade ja põldude saadusi.

Ettevõtte on käinud toitlustamas seminare, peoõhtuid ja presentatsioone nii Otepääl kui ka väljaspool meie valda. Oma toidud valmistatakse käsitööna, valdavalt vanade ja äraproovitud retseptide järgi. Sellel aastal oli ka avatud Toidupaja suvehõlvik. Odus Toidupada hoov looduskaunis kohas sobib kõikideks sündmusteks, mida tahetakse koos oma lähedaste või sõpradega tähistada ning hiljem hea meelega meenutada. Loodame, et suvehõlviku traditsioon jätkub ka järgnevatel aastatel.

OÜ Toidupada perenaine Krista Tiido sõnas, et valla ettevõtja tiitli üle on tal väga hea meel. „Sõõgitegemise õpetas selgeks vanaema, minu isa õpetas mulle töökust. Ettevõtte tegemisel on väga palju aidanud lähedased ja sõbrad,“ ütles Krista Tiido. „Neile kõigile kuulub minu suurim tänu.“

"Toidupada OÜ on hea näide, et väikeettevõtlusega on maapiirkonnas võimalik tegeleda," märkis Otepää vallavanem Kalev Laul. „Tunnustust väärib ka asjaolu, et tegemist on naisettevõtjaga.“

Otepää ettevõtlusauhinna antakse välja 2010. aastast alates. Tunnustuse pälvid ettevõtjad, kelle tegevus on jätnud positiivse jälje kogukonna ellu.

Otepää ettevõtluspäeval oli fookuses *start-up* ettevõtlus ehk innovatsiooniettevõtlus. Robootika tulevikust rääkis Tartu Ülikooli robotikaklubi liige Rainer Keerdo, oma ettevõtte, kingatalla disainist OÜ Heels esindaja Eero Ränik. Valgamaa Partnerluskogu ettevõtlusmeetmest rääkis Valgamaa Partnerluskogu tegevjuht Tiina Ivask, EASi meetmetest Valgamaa Arenguagentuuri ettevõtluskonsultant Anneli Kattai. Seminari Valgamaa 2016. aasta turismitegevuste üle juhtis Valgamaa turismiarendusjuht Ene Reedi.

Ettevõtluspäeva Otepääl korraldas Otepää Vallavalitsus, Valgamaa Arenguagentuur ja Valgamaa Partnerluskogu.

Valgamaa aasta õppija on Lembi Oja

Igal aastal kuulutatakse täiskasvanud õppija nädala (TÖN) raames välja aasta õppija, aasta koolitaja, aasta koolitussõbralik organisatsioon ja omavalitsus. Valgamaa aasta õppija on Pühajärve Põhikooli inglise keele õpetaja Lembi Oja. Maakonna koolitussõbralikem organisatsioon on UPM-Kymmene Otepää AS. Mõlemad kandidaadid esitas tunnustamiseks Otepää Vallavalitsust.

Otepää vallavanem Kalev Laul sõnas, et mõlemad kandidaadid on igati tunnustust väärt. „Märkame ja tunnustame oma tublisid tegijaid,“ ütles Kalev Laul. „Leian, et mõlemad auhinna saajad on olnud ja on ka edaspidi eeskujuks teistele.“

Valgamaa aasta õppija Lembi Oja

on õpetaja, kellele endalegi meeldib

õppida ning kes tunneb, et vajab seda oma isiklikuks arenguks. Tallinna Muusikakeskkooli koormeistri erialal lõpetanud neil ei õnnestunud konservatooriumi sisse saada ja inglise keele õpetajast ema juhend

damisel alustas ta Saku Keskkoolis õpetajatööd.

Edasi viis tee Otepäele, kus inglise keele ning muusikaõpetaja töö kõrvalt õnnestus omandada inglise keele õpetaja haridus Tallinna Ülikoolist. Lembi hakkas muu töö kõrvalt tõlkima ja tundis ühel hetkel, et selles vallas oleks samuti lisateadmisi vaja. 2003. aastal lõpetas ta Tartu Ülikooli magistrikraadiga kirjaliku tõlke alal. Praegu kõidab Lembi huvi uue tehnoloogia pea piiramatute võimaluste kasutamine õppetöös, lisaks on ta aktiivne eestvõtja ning osaleja rahvusvahelistes koostöö- projektides.

UPM-Kymmene Otepää ASI

strateegia lahutamatu osa on töötajate väljakoolitamine ja täiendamine. Uuel töötajal on 4 kuud kõrval juhendaja, kes abistab organisatsiooni sisseelami

sel ja töövõtete omandamisel.

Koostöös Soome ametikooliga on võimalus omandada Euroopa Liidus kehtiv kutsekvalifikatsioon puitplaa-di tootmise valdkonnas. Ettevõttes on erinevad tööalased koolitused – erinevad seadmed, tööoperatsioonid, tõstukijuhtimine, tööohutus, spetsiifilised erialased koolitused jne.

Tihe koostöö on ameti- ja kõrgkoolidega – nt praktika sooritamise võimaldamine, lõputöödeks materjali pakkumine, tudengitele on kohapeal peetud loenguid vineeri tootmisest.

Ettevõtte võimaldab töötajatele kutsekvalifikatsiooni omandamist, kohalikule kogukonnale tutvustatakse tehase tegevust avatud uste päevadel, UPM-Kymmene võimaldab koolidele tööõpetuseks tasuta vineeri.

Allikas: www.andras.ee

MONIKA OTROKOVA

AMETLIK INFO

Otepää Vallavalitsuses

12.10.2015

- Väljastati Eltel Networks ASile projekteerimistingimused Otepää külas Väike-Veske maaüksusel elektroonilise sidevõrgu liinirajatise ehitusprojekti koostamiseks.
- Väljastati Martin Pedaile projekteerimistingimused Vana-Otepää külas Kasepää maaüksusel elamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks.
- Määrati ühele isikule matusetootus summas 128 eurot.
- Määrati kahele isikule sünnitoetuse esimene osa kogusummas 768 eurot.

19.10.2015

- Peeti võimalikuks jagada Pilkuse külas asuv Kuusekäbi katastriüksus (katastritunnus 63602:003:0039) kaheks katastriüksuseks ning määrata moodustatavate katastriüksuste kohanimed, koha-aadressid ja kasutamise sihtotstarbed vastavalt moodustatud katastriüksuse plaanidele.
- Peeti võimalikuks jagada Pilkuse külas asuv Lepäki katastriüksus (katastritunnus 63602:003:0040) kaheks katastriüksuseks ning määrata moodustatavate katastriüksuste kohanimed, koha-aadressid ja kasutamise sihtotstarbed vastavalt moodustatud katastriüksuse plaanidele.
- Väljastati A-VARAHALDUSE OSAÜHINGULE projekteerimistingimused Pühajärve külas Kukemäe maaüksusel elamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks.
- Vabastati korraldatud jäätmeveoga liitumisest viis isikut.
- Määrati sünnitoetuse esimene osa ühele isikule summas 384 eurot.
- Määrati ühele isikule matusetootus summas 128 eurot.
- Määrati ühele isikule koduteenuseid.
- Seati ühele isikule hoolduse ja määrati hooldajatoetus.
- Otsustati viia 1. novembri 2015. a seisuga läbi aastainventuurid järgmistes asutustes: 1.1 Otepää Vallavalitsus; 1.2 Otepää Lasteaed; 1.3 Otepää Gümnaasium; 1.4 Pühajärve Põhikool; 1.5 Otepää Muusikakool; 1.6 Otepää Linnaraamatukogu (v.a raamatufond); 1.7 Pühajärve Raamatukogu (v.a raamatufond); 1.8 Otepää Kultuuri-keskus; 1.9 Otepää Avatud Noortekeskus.
- Määrati Eesti Laskesuusatamise Föderatsioonile 24. - 28. augustil 2016. a toimuva rahvusvahelise laskesuusatamise tiitlivõistluse „IBU Summer Biathlon World Championships 2016 Otepää“ korraldamiseks toetus summas 1500 eurot.
- Eraldati mittetulundusühingule Otepää üritused (registrikood 80347545, taotleja esindaja Margus Mäll) 22. jaanuaril 2016. a toimuva ürituse „Eesti IV Talveöölaulupidu Otepääl“ korraldamiseks 2500 eurot.
- Anti Pühajärve laululava mittetulundusühingule Otepää üritused tasuta kasutamiseks 22. jaanuaril 2016. a kell 8:00-24:00.
- Anti otsustuskorras OÜ EKSIIV (registrikood 11104079, asukoht Otepää küla, Otepää vald, 67406) kasutusse Pühajärve Põhikooli soojussõlmest demonteeritud 550kW öliküttel töötav katelseade.

SÜNNID

Tanel Tambets	25. septembril
Maria Käis	5. oktoobril

Head Otepää linna elanikud!

Käes on sügiskoristuse aeg. Otepää Veevärk veab alates 31. oktoobrist 8. novembrini 2015 ära koristatud lehed.

Palume koguda prügikottidesse AINULT puulehed. Palume kotid puulehtedega asetada oma maja värava taha. Palume kasutada tugevamaid kotte!

Täiendav info: Urmas Kuldmaa 502 2316.

Tähistagem koos Otepää 900. sünnipäeva!

Aasta 2016 on Otepää jaoks eriline. 900ndat juubelit tähistatakse mitmesuguste üritustega, mida praegu planeeritakse.

1.-2. juulil 2016 toimub Otepääl Baltimaade suurim muusikapidu Retrobest. Teadaolevalt pole Eestis nii paljude retrostaaridega pidu varem peetud. Esinejate nimekirja avalikustatakse õige pea.

Sellea seoses on Otepäälle oodata väga palju külalisi, kellele soovime pakkuda lisaks muusika-people kogu päeva erinevaid tegevusi.

Meile kõigile on teada kõnekäänd: „Enne kui lähed Pariisi, käi ära Nuustakul“. Tõestagem, et see ütlus on tõsi.

Tahame luua 1.-3. juulini 2016 oma Nuustaku-Pariisi, see tähendab – avagem külalistele

oma koduaiad ja oma südamed. Koduaias võib müüa sööki ja jooki, käsitööd, korraldada kontserti, näitusi, mälestuste õhtuid jne, mida iganes te välja mõtlete.

Ka ettevõtjad on väga oodatud! Kui te soovite Nuustaku-Pariisi programmis oma ettepanekutega kaasa lüüa, siis palun saatke kiri e-postile sirje.ginter@otepaa.ee või helistage tel. 509 7795. Olen valmis teiega mõtteid jagama.

Oma projektiga osalema Otepää 900 ürituste programmis on oodatud kõik – nii vanad kui ka noored ja ka kõik Otepää valla külad.

Kohtumiseni Nuustaku-Pariisis!

Otepää kultuurijuht SIRJE GINTER

Otepää valla korteriühistu sai auhinna

Eesti Korteriühistute Liit korraldas tänavu juba üheteistkümnendat korda korteriühistute konkursi. Parimad valiti kolmes kategoorias: ilus koduümborus, parim korteriühistu juht ja edukaim renoveerimisprojekt. Auhinna „Ilus koduümborus 2015“ konkursi võitis KÜ Vokker Sihva külast.

"Hea meel on selle üle, et konkursist osavõtjaid oli seekord sõna otseses mõttes kõigist Eestimaa nurkadest. Kuigi see tähendas konkursi komisjonile logistilisi katsumusi, oli tulemus tõeliselt rõõmutav – konkursi komisjonil oli võimalus olla tunnistajaks sellele, et Eestimaa eri paigus tegutseb palju väga tublisid ühistuid ja hakkajaid ühistujuhte, kes on oma majas ja majaümbruses ära teinud märkimisväärse töö," sõnas Eesti Korteriühistute Liidu tegevjuht Urmas Mardi.

Auhinnatud ühistuid tervitas ja tänas tehtud töö eest Eesti Korteriühistute Liidu suurfoorumil ka ettevõtlusminister Liisa Oviir. Galeriid auhindade üleandmisest saab näha EKÜL kodulehelt.

Mardi sõnul on parima valimine "Ilusa kodu-

ümbruse" kategoorias osutunud aasta-aastalt keerukamaks, nii on juba traditsiooniks saanud, et komisjon annab välja ka eriauhindu.

Auhinna „Ilus koduümborus 2015“ konkursi võitnud KÜ Vokker kirjeldab end nii: "Oma ilusa koduümbruse oleme saavutanud elanike kädetööga. Oleme rõõmsad, kui saame koos tegutseda, kui külalisi ja koju tulijaid tervitavad meie enda kädetööga loodud lillepeenrad ning kui möödunud peatuvad ja imetlevad ja saavad meie maja ümbrusest positiivseid emotsioone. Meie maja tublid töötajad on oma töökusega nakatanud kõik majaelanikud seda ilu looma – isegi mehed!"

Konkursi komisjon hindas kõrgelt kortermaja ümbruse lopsakaid lillepeenraid, mis on läbimõeldult kujundatud ja hoolikalt hooldatud kehva pinnase kiuste, aga pidas sama oluliseks ka majaelanike ühist tegutsemist endale ilusa koduümbruse loomisel.

Allikas: Eesti Korteriühistute Liit

Äripäeva Valgamaa TOP 10s on esikohtadel kolm Otepää ettevõtet

Ajaleht Äripäev avaldas iga-aastase ettevõtete TOPi. Valgamaa ettevõtete esireas troonib UPM-Kymmene Otepää AS. Kohe teisel kohal on teine Otepää ettevõtte – Engeros Otepää OÜ, viiendal kohal on Ökopesa OÜ.

Äripäeva andmetel on Valgamaa TOPis viie koha võrra kerkinud ja maakonna parimaks tõusnud UPM-Kymmene Otepää AS kasvatanud mullu käivet 15% võrra 33 miljoni euroni. Ärikasum kerkis samal perioodil 75% võrra 8 miljoni euroni.

Äripäeva TOPis leiame ka teisi Otepää ettevõtteid – näiteks Otepää Metall AS (20.-21. koht), Otepää Lihatoöstus Edgar (27.-28. koht), Parmet AS (35. koht), Pühajärve Puhkekodu AS (40. koht), Bergermaister OÜ (56. koht), Otepää Oskar OÜ (62. koht), Tehvandi spordikeskus (72. koht), Otepää Ehitusgrupp OÜ (71. koht), Techne Töökoda AS (74. koht).

2015. aasta sügisel ilmuvad Äripäeva TOPid on koostatud 2014. aasta majandusnäitajate põhjal. Koondetabel selgub kuue majandusnäitaja: käive 2014, ärikasum 2014, käibe ja kasumi kasv 2014. aastal, rentaablus ning

varade tootlikkus – põhjal.

Maakondlikes pingeridades osalevad ettevõtted on maakonda kas registreeritud või omavad seal tootmist.

Allikas: Äripäev

http://www.aripaev.ee/standardne-top/2015/10/13/top-vaata-valgamaa-edukamaid-firmasid

Äripäeva edetabelid leiab aadressilt www.aripaev.ee/top.

Valgamaa TOP 2015

1. UPM-Kymmene Otepää AS
2. Engeros Otepää OÜ
3. Valga Puu OÜ
4. Maad ja Metsad OÜ
5. Ökopesa OÜ
6. Lõuna-Eesti Hooldekeskus OÜ (6.-7.koht)
7. Scandinavian Furniture OÜ (6.-7.koht)
8. Hummul Agro OÜ
9. Lesanio OÜ
10. Moodul AS

MONIKA OTROKOVA

Otepää saab Talvepealinnaks 19. korda

Traditsiooniline Talvepealinna turg toimub sellel aastal Otepää keskvaljakul 20. detsembril 2015 kell 11.00–15.00.

Kell 12.00 saabuvad Otepäälle kuuse alla jõuluvana erinevatel sõidukitel peajõuluvana Valdur Sepa juhtimisel.

Turule ootame kaupleva müüjaid, kes pakuvad külastajatele kaunist käsitööd, meeldivaid kingitusi ja kauneid jõulukaunistusi.

Samuti on oodatud talupidajad mee-, kurgi- ja kapsatünnide, kartulite, õunte ning lihaga. Pere-naised, tulge pakkuma hõrke küpsetisi, lõhnavat leiba ja kodust verivorsti ning teed! Võimalus pakkuda kohapeal küpsetatud lõkketoitu.

Turul kauplemiseks palume soovijatel registreerida telefonil 5615 3357 (Ene Raudsepp). Talveturu korraldab Otepää Naisselts.

Talv saabub 22. detsembri varahommikul kell 6.48. Selleks ajaks ootame kõiki Keskvaljakule hommikukohvile ja talve vastuvõtutseremoonial.

Otepää kultuurijuht SIRJE GINTER

Talvepealinn Otepää otsib jõulukuuske

Otepää vald otsib jõulukuuske. Jõulupuu kaunistab jõulude ja uue aasta paiku Talvepealinna keskvaljakut ning pakub silmarõõmu kogu talveaja jooksul.

Väärika jõulupuu pikkus ei tohiks ületada 14 meetrit, kuusk peab olema tihe, mitte väga kahar ja kasvama ligipääsetavas kohas.

Jõulukuusel süttivad tuled esimesel advendil 29. novembril 2015.

Sobiva puu omanikel palume ühendust võtta kuni 16.11.2015 telefonidel 766 4821; 5022316 (Urmas Kuldmaa).

MONIKA OTROKOVA

Palupera tee on alates 19.10.2015 suletud

Alates 19.10.2015 on Palupera tee 16,5 km ulatuses SULETUD seoses remonttöödega.

Liiklus suunatakse: Palupera tee - mnt nr 23176 - mnt nr 23175 - mnt nr 23195 – Palupera tee. Tööde kestvus 3 nädalat.

Liikluskorralduse skeem on Otepää valla kodulehel: www.otepaa.ee.

Täiendav info: Sergei Kuzmin
Viamer Grupp OÜ, tel. 5615 1540

Tähelepanu, spordiklubides käivate laste vanemad!

Spordiklubile toetuse taotlemisel peab lapsevanem klubile toetuse saamiseks kinnitama oma lapse osalust vastava spordiklubi treeningutel. Kinnitus koos spordiala märkimisega palume esitada Otepää vallavalitsusele kirjalikult või elektrooniliselt hiljemalt 1. detsembriks 2015. Kui määratud tähtpäevaks kinnitus puudub, ei arvata nimekirjas esitatud noorsportlast toetust saavate noorsportlaste hulka.

Lisainfo ja kinnituse vorm: www.otepaa.ee > Sport-> Eeskirjad ja korrad, taotluste vormid.

23. oktoobril vallavalitsus suletud. Töötajad on koolitusel.

Otepää ja Tarp tähistasid koostöö 25.aastapäeva

17.-22. oktoobrini 2015 olid Otepää vallas külas sõpruspiirkonna Tärpi (Saksamaa) delegatsioon, mille koosseisu lisaks omavalitsusjuhtidele kuulus ka meremeeste koor Die Hornblower. Üheskoos tähistati sõprussuhete loomise 25. aastapäeva.

Sõbrad Tärpist külastasid Otepää ja Valgamaa vaatamisväärsusi, Otepääl tutvuti Tehvandi spordikeskuse, Otepää Maarja kiriku ja Eesti Lipu toaga.

Meremeeste koor Die Hornblower (pildil) andis selle aja jooksul kolm kontserti – Tärtus koos Tärtu Hansa kooriga, Sangaste lossis ja lõpuõhtu kontserdi 21. oktoobril Otepää Gümnaasiumis. Kõik kontserdid võeti väga soojalt vastu.

Otepäele oli külalisi kaugelt tulnud tervitama väga palju inimesi. Tärpi külalised kohtusid Otepääl oma vanade tuttavate ja sõpradega, koos meenutati sõprussuhete algusaastaid. Kontserdil astusid lisaks külalistele üles Otepää naisrühvatantsurühm Nuustaku, Otepää Muusikakooli õpetajate ansambel, kandlemängija Varju Teder ja eakate ansambel Relami. Meeleolukat tantsumuusikat mängis Lille Tali rahva- ja peremuusikaorkester koos Margit Tali ja Merle Soonbergiga.

Otepää vallavanem Kalev Laul tänas ja tunnustas Tärpi kodanikke, kes on 25 aasta jooksul sõprussuh-

teid hoidnud. Otepää valla poolt kingiti Tärpi vallale litograafia Pühajärvest ja kingikorb, kus olid sees Otepää Lihatoostuse Edgari tooted ja muud piirkonna toidud.

Tärpi vallavanem Peter Hopfstock ütles, et neil on väga hea meel, et said Otepääd külastada. „Oli hea meel kohata vanu sõpru ja sõlmida ka uusi sidemeid, meeldis väga Otepää inimeste lahkus ja sõbralikkus. 1990-ndatel aastatel Otepääd külastanud Tärpi kodanike jaoks oli väga meeldivaks üllatuseks Otepää areng,“ sõnas Peter Hopfstock.

„Soovime Otepäele talvehooajaks palju lund, palju turiste ja palju erinevaid üritusi. Saime kutse ka Otepää 900. juubeli tähistamisele 2016. aasta suvel, kindlasti plaanime osaleda. Kohtumiseni!“

Otepää vallavanem Kalev Laul märkis, et Otepää vallas oli väga hea meel Otepää ja Tärpi 25ndal sõprusaastal võõrustada sõprussuvalle delegatsiooni. „Nende aastate jooksul on sõpradelt saadud abi ja nõu, väga paljud otepäälased on käinud Saksamaal ja sakslased omakorda siin. Väga huvitav oli tõdeda, et tänased probleemid on mõlemal omavalitsusel sarnased – mure eelarve pärast ja haldusreformid. Samas on mõlemal ühiseid põhjuseid rõõmustamiseks. Viimasel visiitpäeval aset leidnud kontsert näitas seda selgesti, kui rõõmu pakkusid meremeeste koor Tärpist ning Otepää ansamblid ja tantsijad,“

Neile oli toeks ka Gerhard Beuck.

Õpilasvahetuse aktiivne korraldaja olid Hannelore Jeske (Tärpi reaalikooli direktor) ja klassijuhataja Hedvig Jacobsen, nende tegevust toetas oma mehise õlaga Günter Will – otepäälaste jaoks Winky. Peter Erichseni käest võttis meie piirkonnade sõprussuhete hoidmise oma südameasjaks järgmine Tärpi linnapea – Brunhilde Eberle. Tänu

Otepää vallavanem Kalev Laul (vasakul) ja Tärpi linnapea Peter Hopfstock.

rääkis Kalev Laul. „Meie, kes me Otepääl elame, ei märka ja tähtsusta igapäevaselt neid muutusi, mis pikema aja jooksul aset on leidnud. Üks Tärpi esindajatest, kes oli viimati Otepääl 25 aastat tagasi, tõdes, et võrreldes selle ajaga on toimunud tohutud muutused ning soovis, et me samamoodi jätkaks.“

MONIKA OTROKOVA

tema tegevusele ei ole suhted kahe piirkonna vahel katkenud. Täna seisab meie sõprussuhete jätkumise eest hea uus linnapea Peter Hopfstock.

Neid nimesid ja inimesi on nii palju, kes on igati toetanud ja kaasa aidanud sõprussuhete loomisele, hoidmisele ja edendamisele, et julgelt võime öelda SUUR AITÄH kõigile.

MARI MÖTTUS

Esimese veerandi viimane koolipäev

16. oktoobril käis Pühajärve Põhikoolis külas ajakirja Imeline Teadus tõlkija Kadri Okas. Seda tööd on ta teinud neli aastat. Imeline Teadus on Taani ajakiri, mis on Eestis ilmunud viis aastat. Kadri Okas hakkas selle tööga tegelema, sest teda huvitab teadus ja meeldib loodus. Teine külaline oli Imelise Teaduse toimetaja Alo Lõhmus. Tema tööks on teha täiendusi ja parandusi artiklites. Külalistele esitati palju küsimusi.

Pärast seda läksid 7.-9. klassi õpilased ja õpetajad spordisaali, kus neid ootasid Tärpi kiirabi töötajad. Nad õpetasid meile inimese elustamise võtteid. Kõik said neid ka proovida. Samal ajal oli 1.-6. klassi õpilastel viktoriin. Seejärel tegi direktor kokkuvõtte I veerandist ja tunnustas parimaid õpilasi.

LIISI PRANS, 9. klass

Koolieelse ettevalmistuse rühmad Otepää Gümnaasiumis

Koolieelse ettevalmistuse rühm 2016. aasta sügisel kooliteed alustavatele lastele alustab Otepää Gümnaasiumis jaanuaris 2016.

TÄHTAEG

avalduste esitamiseks on 10. detsember 2015. Rühm või rühmad moodustatakse soovivavalduste laekumise järjekorras tähtajaks koolile laekunud avalduste alusel.

Tähtaja saabudes moodustab kool rühmad ning õpetaja võtab lastevanematega ise ühendust avalduses märgitud kontaktide kaudu.

Koolieelse ettevalmistuse rühmade õpetaja on Tiie Jaaniste.

Uus suvi toob maailma triatloniparemi Otepäele

Ülemaailmne triatlonisari „Ironman“ tegi eile teatavaks, et Otepääl toimub 2016. aasta 6. augustil Ironman sarja poolpikk triatlon, mis toob Eestisse üle tuhande võistleja ühes rohkete kaasaalajatega üle kogu maailma.

Oodatud otsus ja uudis tehti teatavaks enne Hawaii Ironman starti.

„Eesti triatlon on kümne aastaga kasvanud väga jõuliselt. Kui aastal 2005 oli Eestis pisut üle 200 harrastaja siis tänaseks on triatloniharrastajate hulk kümme korda suurem. Ironman sarja võistluse tulek Eestisse tugineb meie tippude headele tulemustele maailmas ning kvaliteetsete triatloniürituste toimumisele Eestis. 2009. aastal toimus esimene Pühajärve poolpikk ehk 70.3 triatlon ning on olnud klubi TriSmile korraldusel iga-aastane võistlus“, võttis Ain-Alar Juhanson kokku senise arengu.

Ironman 70.3 tähistab 70.3 miili pikkust distantsi ehk poolt täispika Ironmani distantsi, kus võistlejatel on kokku vaja ujuda 1.9 km, ratast sõita 90 km ja joosta 21.1 km.

Ironman Euroopa, Lähis-Ida ja Aafrika juhi Thomas Dieckhoffi sõnul on Ironman

sarjas kaasa lüüa soovivate triatleetide arv kasvanud nappi ühe aastaga enam kui 15 000 inimese jagu, mistõttu on nõudlus uute võistluste järele selgesti tugevnenud.

Ain-Alar Juhanson lisab: „2016 aastast algab Eestis ja kogu Läänemere ümbruses uus ajastu, kus regiooni lisandub Ironman 70.3 Otepää triatlon. Ülemaailmse sarja võistlusena aitab see kvalifitseeruda Ironman 70.3 maailmameistrivõistlustele. Samuti on võimalik koguda vajalikke punkte Ironman Hawaii täispika triatloni kvalifikatsiooniks. TriSmile klubile on au ja vastutus olla Ironman 70.3 Otepää peakorraldajaks. Tegemist on regiooni triatloni tippüritusega, kuhu on oodata võistlema üle tuhande triatleedi üle maailma, sealhulgas lähiriikidest Lätist, Leedust, Soomest, Venemaalt, Valgevenest, Ukrainast jt.“

Iga-aastaselt soovib läbi Ironman 70.3 kvalifikatsiooniürituste jõuda Ironman 70.3 maailmameistrivõistluste 2000 välja-valitu sekka rohkem kui 25 000 triatleeti üle maailma.

<http://www.triatlon.ee>

KULTUURIKALENDER

6. novembril kell 18.00 OtepääPalveränduri kirikus **Pille Lille Muusikute Fondi Hingemuusika kontsert**. Esinevad Arete Teemets (sopran) ja Piia Paemurru (klaver). Kavas on Bach, Mozart, Lüdigi, Tubini. Tasuta.

7. novembril kell 11.00 Otepää Gümnaasiumi saalis **isadepäeva tähistamine**. Otepää valla Aasta Isa 2015 tunnustamine, laste sünnikirjade kätteandmine. Esinevad Toomas ja Inga Lunge.

29. novembril kell 16.00 Otepää Raekoja saalis **Pühajärve Puhkpilliorkestri kontsert**.

6. detsembril kell 16.00 Otepää Raekoja saalis **Otepää vanamuusikaansambli kontsert**.

7. detsembril kell 11.00 Otepää Gümnaasiumi saalis **kogupereetendus „Päkapikk“**

Autor: Andrus Kivirähk. Lavastaja: Hendrik Toompere jr. Muusika: Jaan Pehk. Kunstnik: Laura Verte. Laval: Jan Uuspõld.

Kõige vahvam Eesti kirjanik ja kõige vahvam Eesti näitleja jutustavad teile tõelise jõululoo erilistest päkapikust. Eriline on see lugu sellepärast, et sellest loost saate Te teada, kuidas sündis üks eriline päkapikk.

Kogupere etendus „Päkapikk“ on selle talve lõbusaim lugu, mis pakub mõtlemisainet ja meelelahutust naljakate juhtumiste ja haarava muusikaga nii väikestele kui ka suurtele.

Kestvus ca 45 min. Vanus 4+.

Pileti hind kõigile 9 eurot. Gruppidele alates 10st inimesest 5 eurot. Piletid müügil Piletilevis, Otepää Kultuurikeskuses ja kohapeal enne etenduse algust. Info: 5804 3215.

13. detsembril kell 13.00 Otepää Gümnaasiumi saalis **puhkpillikvintett Estica ja Pärnu käsikellade ansambli kontsert**. Tasuta.

20. detsembril Otepää Keskväljakul **Talveturg, jõuluvana kokkutulek**.

20. detsembril kell 17.00 Otepää Gümnaasiumi saalis **eakate jõulukontsert**. Esineb Anne Velli.

Kohvik-restoranis l.u.m.i

Laupäeval, 31. oktoobril kell 19.00

külas

näitleja **Terje Pennie**.

Imeline näitlejanna, kelle ampluaa on piiratud suur ning kes on oodatud igas projektis nii lavastajate, kui kolleegide ja vaatajate poolt. Näitlejajutte aitab juhtida Veikko Täär.

Sissepääs TASUTA! Broneeri koht varakult! l.u.m.i armastab teatrit!

Otepää
Muusikakooli

**40. aastapäeva
KONTSERTAKTUS**

toimub

**laupäeval, 7. novembril kell 16.00
Otepää Gümnaasiumi aulad.**

Õhtu jätkub koosviibimisega kohvik-restoranis L.U.M.I, kus soovijatel on võimalus üles astuda vabal laval.

Kohviku kulud kannab iga osavõtja ise. Vilistlastel ja endistel õpetajatel palume oma osavõtust teatada hiljemalt

1. novembril 2015. a e-maili aadressil: merike.roop@oteppaa.ee või tel. 765 5109, 5303 3037.

EELK Otepää Maarja koguduse segakoor alustab uut hooaega.

Proovid pühapäeviti kl 9.30-11 Otepää kirikumõisa I korruse prooviruumis (küljeuksest sisse, esimene tuba paremat kätt).

Tere tulemast nii vanadele kui ka uutele lauljatele!

Lisainfo tel 52 21 955 (Ingrid)

AMETLIK INFO

Palupera Vallavolikogu istungil

8.10.2015 otsustati:

- Kinnitada **Palupera valla arengukava 2012-2025** uus redaktsioon.
- Võtta vastu „**Palupera valla eelarvestrateegia aastateks 2016 – 2019**“.
- Seada isiklik kasutusõigus **AS Eesti Telekom** kasuks Palupera valla omandis olevale kinnistule asukohaga **Mäkketõusu tee**, Nõuni küla, katastritunnus 58202:002:0035, pindala 3916m². Kinnistu on koostatud isikliku kasutusõigusega MTÜ Eesti Andmesidevõrk kasuks elektroonilise sidevõrgu omamiseks, ehitamiseks, remontimiseks, hooldamiseks, kasutamiseks ja likvideerimiseks.

Palupera Vallavalitsuse istungil

13.10.2015 anti välja korraldused:

- Kiita heaks ja kinnitada **Helen Ilvese** projekti „Miti küla Liisa talu kanalisatsioonisüsteemi väljaehitus“ esitatud aruanne ning maksta välja toetus summas 281,77 eurot.
- Määrata munitsipaalomandisse taotletavate teede aluse ja teenindusmaade suurused ja nimetused:
Kullipesa ringtee – 2946 m²;
Külakivi tee – 958 m²;
Udumäe tee – 1106 m².
Määrata maaüksuste sihtotstarbeks Transpordimaa.
- Registreerida **MTR Halduse OÜ-lt** laekunud kasutusteatis valminud EST-SIDE-6 Tartumaa, Nõo vald ja Elva linn, Valgamaa, Palupera ja Otepää valla fiiberoptilisele sidevõrgu põhitrassile.
Registreerida **MTR Halduse OÜ-lt** laekunud kasutusteatis valminud EST-SIDE-6 Tartumaa, Nõo vald ja Elva linn, Valgamaa, Palupera ja Otepää valla fiiberoptilisele sidevõrgu KOV hoonete sidevõrgule.
- Kinnitada oktoobrikuu vajaduspõhiste peretoetuste saajate nimekiri, välja maksta toetused kogusummas 1035 eurot.
- Maksta:
-hüvitist ühele abivajajale abivahendi ostuks summas 2,39 eurot,
-õppetoetust ühele kutsekoolis õppivale õppurile 40 eurot,
-kooli lõpetamise toetust ühele põhikooli ja ühele gümnaasiumi lõpetajale kokku summas 70 eurot.
- Määrata täiendavat sotsiaaltoetust ühele sügava liikumispuudega isikule ravimite ostuks ja transpordi kulude katteks summas 25,56.

Palupera valla 2016. aasta eelarvest rahaeraldiste taotlemine

Palupera vallavalitsus palub haridus-, kultuuri- ja spordiürituste korraldajatel, kes soovivad 2016. aastal rahalist toetust valla **eelarvelistest** vahenditest, esitada **taotlused** 6. novembriks k.a. Palupera Vallavalitsusele. Palume täita taotlemisel vastav **vorm**, mis saadaval valla veebilehel – Blanketid – Finantseerimistaotluse vorm.

Valla hallatavad asutused – põhikool, kultuurimajad, raamatukogud jt. seotud isikud, palume samuti esitada oma taotlused 2016. aasta valla eelarvesse, kuid hiljemalt 30. oktoobriks k.a.

Lapsevanemad! Kel on tekkinud mõte, et nende andekas laps võiks alustada õpinguid 2016. aasta sügisest muusikakoolis või muus huvikoolis, osaleda treeningus, siis ka sellest tuleks teavitada kohalikku omavalitsust kirjalikult 6. novembriks 2015. a. Ei saa ju tagada keset õppeaastat kohaliku omavalitsuse omaosalust ja väljastada garantiikirja huvikoolile, kui sellega eelnevalt, enne eelarve koostamist pole arvestatud. Ilma garantiikirjata ei või huvikoolid õpilasi vastu võtta või tuleb kogu osalus tasuda lapsevanemal endal!

Täna toetamise kehtiv kord ja vormid on saadaval ka <http://www.palupera.ee/content/view/110/143/>, lehekülje all.

Head käsitööhuvilised noored, ootame teid 24. oktoobril kell 11.00-13.00 Palupera Pritsikuuri vahvale käsitöö päevale.

Juhendaja Imbi Rattasepp!
Töötuba on rahastatud Islandi, Liechtensteini ja Norra poolt EMP finantsmehhanismi vahendusel.

Hellenurme lasteaed mõisahoones sai 20. sünnipäevaks rahalise toetuse otsuse

1995.-1999. a tegutses Hellenurme mõisahoones munitsipaallasteaed (1 segarühm, 19 last). 1999. aastast asuti ostma teenust MTÜ Hellenurme Mõis eralasteaialt (MTÜ). KOKS-ist tulenevad kohustused on Palupera vallas kohalik omavalitsus andnud täita halduslepingute-ga koostööpartneritele mitmel tegevusalal, sh alusharidus. Partner vaid täidab omavalitsuslikku tellimust.

Sel sügisel korraldatud riigihanke tulemusel jätkab Hellenurme mõisahoones eelkoolialiste laste hoiu- ja alusharidusteenuse pakkumist sama MTÜ.

2006-2011. aastatel tegutses lasteaed 2-rühmalisena, 2012. aasta sügisest ühe rühmaga ja nüüd 2015. aastal oli taas vajadus avada teine rühm. Juba talvel asuti esitama avaldusi, arutati olukorda vallavalitsuses ja -volikogus, võeti seisukoht. Tingimused ja inventar olid ju väikeste kohandamistega taas vallale kuulvas mõisahoones olemas.

Sihtasutusele Innove esitatud taotluse eesmärk on võimaldada lapsevanematel asuda või tagada jätkuvalt osalemine tööturul eelkoolialiste laste hoiu tagamise kaudu. Enam eelkoolialisi lapsi (kahes rühmas täna 29 last) saavad hoitud, õpetatud, turvaliselt järelevaadatud ja nende vanemad rahulikult igapäevaseid toimetusi, tööülesandeid täita.

Täna on õppuritest lõpetavad 2016. aastal lasteaia XXI lennu 5 õpilast. Rahastaja toetab

kohalikku omavalitsust teise rühma avamisega seotud kulude katmisel osaliselt.

Saadud Euroopa Sotsiaalfondi toetus toetab meie teise rühma avamist lausa kolme aasta kestel, kokku 88 780 euroga. Seni eksisteerinud rühm, lisaks teise rühma kulud enamuses jäävad siiski kohaliku omavalitsuse kanda (ca 104 tuhat eurot aastas).

Keskendumine oma põhitegevusele loob uuel struktuurtoetuste perioodil veel mitmeid võimalusi partneril, MTÜ-l koostöös KOViga arendada alushariduse andmist, parendada selle kvaliteeti. Lasteaiaõpetaja palga tõus võrdseks kooliõpetaja palgaga nüüd ka Hellenurmes on stiimuliks, kuid samas ka väärikat, arenevat ja võimekat tööd nõudvaks hoovaks. Proportsionaalselt õpetajatega tõuseb ka õpetaja abide palk. Ja direktor saab nüüd täiskäiguga vaid lasteaia juhtimisele ja arendamisele pühenduda.

Regionaalsete investeeringutoetuste kaudu teostati äsja lasteaia (mõisahoones, mälestis) 5 akna restaureerimine ja mõisaparki asuvalle mänguväljakule rajati mängupaviljon. Oma ja küla lapsi hoidis väga ka mõisnik Al. Th. von Middendorff, kelle 200. sünniaastapäeva augustikuus 2015 tähistasime.

Lisaks on vallas valmis lasteaia ruumide tuleohutuse ja evakuatsiooniteede põhiprojekt. Sellest tulenevalt vajalike töödega jätkab nüüd juba MTÜ, et kaasajastada nõetele vasta-

valt tingimused õppetööks. Ja see on kavas juba kohe, 2016. aastal. Terviseameti inspekteerimine, Valga Maavalitsuse sisehindamine jm ametkondade analüüsid aktsepteerivad lasteaia toimimist mõisahoones.

Ajalooline mõisahooned, informatiivsed stendid lasteaia fuajees, mõisnike tutvustav info-nurk koridoris, mõisapark valgustatud teeradega, valgustatud mänguväljak, atraktiivne paisjärv, sündmuste korraldamisel koostöö partneritega, lähedal asuvad puhkekohad jpm on kõik see, mis loob eeldused lasteaia sisukaks toimimiseks.

Õppeprogramme Otepää Looduspargilt ja Vapramäe-Vellavere-Vitipalu SA-lt on võimalik tuua nii kohapeale kui ka osaleda ise väljaspool. Loogiline on koostöö kohaliku Palupera põhikooliga (3 km kaugusel), kus viiakse läbi eelkooli ning saab tagasisidet koolis õppivate laste kohta. Tagasiside Hellenurme lasteaia kooli(desse) läinud laste kohta on olnud hea.

Riigi haldusreformi idee teostumisel on vajadus hakata veel enam koostööd tegema erinevate partneritega paratamatu tegevus. Tähtis on, et leidsuks partnereid, kellele saaks kohalik omavalitsus oma ülesandeid kohapeal edasi anda. Haridus on Palupera vallas olnud aastakümneid prioriteediks nr 1!

TERJE KORSS,
Palupera vallavanem, projektijuht

Veerandi lõpp Palupera põhikoolis

Esimene veerand möödus väga kiiresti. Peale õppetöö oli koolis palju tunnivaliseid ettevõtmisi: klassid käisid sügisestel loodusretkedel VVV SAs, osalesime AHHA Teadlaste Öö festivalil, kuulasime erinevaid loenguid ja kontserte, kooli mõisasse kolimise aastapäeva tähistasime kõne- võistlusega, osalesime erinevatel võistlustel.

Veerandi viimased päevad on meil alati huvitavad, sest kui hindend on välja pandud, on aeg kasutada õppetöös erinevaid ebatraditsioonilisi võtteid ja meetodeid.

Selle õppeaasta esimese veerandi eelviimasel päeval käisime 1.-6. klassi õpilastega Tartus kinosaalides Hollandi kirjaniku Annie M. G. Schmidti raamatu „Viplala lood“ ainetel tehtud filmi „Viplala“. Raamatust on katkendeid meie eesti keele õpikutes ja tore oli teada saada tervet lugu Viplalast. Lisaks sellele arendasime ka õpilaste sotsiaalseid oskusi: kuidas kinosaalis kohta leida ja ridade vahel liikuda teisi häirimata,

endale seansi ajaks sobivad suupistid osta jne.

Veerandi viimane päev on traditsiooniliselt võistluste päev. 1.-4. klass võistles karusellmeotodil ülesehitatud õpioskuste võistlusel. Võistkonnad liikusid kindla aja järel ruumist ruumi ja lahendasid ülesandeid teatmeteoste või interneti abil. Sel aastal koostasid ülesanded õpetajad Külli Laidva, Relika Kalbus, Lea Sinisaar ja Tiit Rohtla. 5.-9. klass proovis oma teadmisi matemaatikas. Ülesanded koostasid ja võistluse viisid läbi matemaatika õpetajad Valdis Meos ja Arvet Silk.

Mõlemal võistlusel koostatakse võistkonnad loosi teel kõigi võistluses osalevate klasside vahel. Ühte võistkonda võivad sattuda esimese ja neljanda ning viienda ja üheksanda klassi õpilased. Ja väga tore on kogeda, et kõigil võistlejatel on võistluse käigus võimalik oma teadmisi kasutada, kui nad ainult seda soovivad.

Palupera Põhikooli õppealajuhataja REET ALLAK

16. oktoobril, kogu Euroopas toimunud südame taaskäivitamise alasel teavituspäeval said uusi teadmisi ja praktilisi oskusi ka Palupera Põhikooli õpilased ja kõik töötajad.

Tule kandideeri Palupera valla Noortevolikokku, kui tahad ise midagi noorte jaoks algatada!

Tahad noorte hääle kuuldavaks teha!? Tahad korraldada vahvaid üritusi!? Tahad saada projektikirjutamise, juhtimise ja meeskonnatöö kogemust!?

Tule kandideeri, kui oled 13-26aastane Palupera, Hellenurme või Nõuni piirkonna noor!

Kandideerida saab kuni 25. oktoobrini!

Soovist anna teada Artur <<https://www.facebook.com/artur.lohmus.5>>ile, Deivi <<https://www.facebook.com/deivi.sarapson>>le või Marika <<https://www.facebook.com/marika.viks.9>>le.

Olete oodatud laupäeval, 7. novembril algusega kell 20

Nõuni kultuurimajja

MAARAHVA PEOPLE

***tantsuks mängib Meelis Külaots**

***lustakad vahepalad**

*** pilet 6 eurot**

Kaitseliidu Lõuna maakaitseringkonna suurõppus toimub Hellenurmes 6.-8. novembril 2015.

Lisainfot saame jagada peagi ka Palupera valla veebilehel ja infostendidel.

Palupera valla noored käisid Tartus teatris

Teisipäeval, 6. oktoobril käisime Palupera valla Noortevolikoguga Tartus Vanemuine teatris vaatamas etendust „Naeru akadeemia“.

See oli põnev etendus. Rääkis sellest, kuidas üks näitekirjanik tahtis oma näidendile lavastuseks luba saada. Selleks pidi ta sensorid käest, kellel polnud naljasaat, loa taotlema, kuid 1940nda poliitilise olukorra tõttu Jaapanis ei tahetud talle seda anda.

Näitekirjanikul kästi seda ainult ümber kirjutada ja lõpuks ametlikku luba ta ei saanudki.

Loodame, et selliseid koosviibimisi ja koos käimisi toimub veel.

Saab kohata rohkem oma valla noori ja ka sõpradega kokku saada.

Tuuli-Maria Tamm, Palupera valla noor

Külarahvas pidas mõisahärra sünnipäeva

Middendorff 200 Hellenurmes 18. augustil ja 18. septembril

Hellenurme mõisniku, Peterburi akadeemiku, maadeuuri ja loodusteadlase Aleksander Theodor von Middendorffi (18.08.1815 Peterburi – 28.01.1894 Hellenurme) sünnist möödus 18. augustil 200 aastat.

Kogukond plaanis seda sündmust seekord võimalikult pidulikult ja väärikalt pidada. Ettevalmistustega alustas lasteaia direktor Anne Ruubel juba paar aastat tagasi – Eesti Ajalooarhiivilt saadi algmaterjal Hellenurme mõisaaegadest läbi sajandite, lapsevanem Evelyn Uuema kujundas selle stendifailideks ja kleebis-PVC-plaatidel stendid saidki mõisahoones lasteaia fuajees seinale juba aasta alguses. Middendorffidele, viimastele mõisnikele siinmail, on pühendatud paar stendi, lisaks infonurk.

Kuna PhD Erki Tammiksaar, akadeemik Middendorffi elu ja tegevuse uurija, teadis, et sünniaastapäeval, 18. augustil, on ta Uus-Siberis filmi tegemas, otsustasime tähistada suursündmust kahel päeval. Ja seda uhkemaks sünnipäev kujunes! Poliitiliste pingete tõttu jäi Tammiksaarel Venemaale minemata, nii sai ta osaleda mõlemal päeval. Esimene päev oli sünnipäev meenutuste ja uhke tordiga, teine aga meenutuste, pikniku, konverentsi ja kontserdiga.

18. augustil kogunes 80 inimese ringis päikesepaistelisse Hellenurme mõisaparki kuulama põnevaid ja mitmekesiseid ettekandeid Middendorffist. Septembrikuisel sündmusel osales üle poolesaja suurmehe austaja.

Maire Lemberg, giid kogukonnast, alustas kokkuvõttega akadeemiku elust, pikantsetest sünniasjaoludest, lõpetades kirjeldustega matusepäevast 1894. aasta jaanuaris. Lisaks ülevaade rikkalikust mõisapargist ja säilinud hoonetest.

Tartu Ülikooli muuseumi teadusdirektor Lea Leppik tuletas meelde seiku Middendorffi kui reisimehe elust.

Allakirjutanu tegi väikese ülevaate ilukirjanduslikest raamatutest, kus tegevuskohaks Hellenurme ja tegelaskujuks Middendorff. Juba esimene lause Mats Traadi novellist „Hellenurme õhtud“ võtab kenasti kokku tema tegevuse: On kaks Middendorffi: üks Taimõri tühermaal, Siberi põlismetsas, Islandi laavaväljal; see kes uurib taimi, linde, loomi, mõõdab merevee temperatuuri, juurdleb Golfi hoovuse suuna ja põhjuste üle. Teine on mõisaomanik, uue hobuse – ja lehmatõu aretaja, baltlane.

Väga hästi sobis koosviibimisele kõlama Hellenurme lasteaialaste laul, sest Middendorff oli väga lapsi armastanud.

Erki Tammiksaarele ja Riho Västriku, filmi

„Middendorffi jälgedes“ autorile, anti austav ülesanne istutada mõisaparki hall nulg pühen-dusega suurmehele. Mis muu, kui üks järjekord-ne puu, võiks paremini kanda järgnevatele põlv-kondadele edasi sõnumit Middendorffist ja tema sünniaastapäeva tähistamisest.

Kõigile esinejatele kingiti Middendorffi pere vapiga tassid, põhikujundil tammeoks, tõru, mesilane, palk/poom ja paat.

Middendorffide perekonnakalmistu ootas meid põleva küünlapalistusega tee ääres. Aitäh lasteaia naistele selle elamuse eest. Põlispuudest hämaral kalmistul laulis Rõngu segaansambel Rüärääk (juhendaja Sirje Reichmann) ja teisel päeval Palupera naiskoor (juhenda-ja Merle Soonberg) mälestusmeeoluks mõned laulud. Akadeemiku võimas maakivist hauaki-vi sai kaunistatud lilleseade ja küünaldega mõle-mal päeval. Ka teised hauakivid, stend perekonna ajaloo pakuvad kõigile tulijatele hetki mõtiskle-miseks. Tervitussõnu ja isiklike mälestusi kalmistu seisukorras aastate tagant jagas voliko-gu esimees Vambola Sipelgas.

Hellenurme veskimuuseumi leivakojas ees ootas pikk sünnipäevalaud pidulisi veskileiva, külaliste kaasatoodud kookide ja suure sünni-päevatoridiga. Viimaseks päevakorrapunkti-ks väljakuulutatud veskiekskursioonid kujune-sid mõlemal päeval ootamatult rahvarohketeks. Kuulajaskond oli nõudlik ja vajas põhjalikke selgitusi.

Ajalugu kipub korduma, veidi küll teises võtmes... Augustis 1867 käis Hellenurme külarahvas samuti koos laulukooriga mõisniku sünnipäeval, kellele tehti ettepanek aidata kaasa Hellenurme raamatukogu asutamisele. Mõisnikule meeldis see mõte väga: ta andis raha 50 raamatu ostmi-seks ja laskis mõisa puusepal teha nende paiguta-miseks mahuka raamatukapi.

18. septembril toimus sügiskullas piknik, loomulikult Lustimäel. Middendorff rajas selle oma proua auks kohvijoomise kohaks. Sellest ka koha vanem nimetus - Prouamägi. Täna-se nimega Lustimägi on koht, kuhu jõudes erine-vatel aastaegadel on looduses alati mille üle vaimustuda. Seekord tänase kohaliku noorte-keskuse noori noortetõugu Mari-Liisiga kuuma mustikasupi ja iseküpsetatud muffinite eest. Giidikoolituse läbinud Mari-Liis Vanaisak ja Kalev Lõhmus said sõna, lisa volikogu esimehelt. Kalev korraldas ka ühe paraja paugu. See lugu pauguga on küll seotud Al. Th. von Middendorffi poja Ernst Middendorffiga, kes andnud niimoo-

Aleksander Theodor von Middendorffi hauakivi kabelipargis.

di märku enda saabumisest kokkulepitud kohta oma silmaröömule villaveskist üle jõe.

Konverents veskimuuseumis algas teadusliku ettekandega „Middendorff kui Liivimaa poliitik“ Tartu Ülikooli teadusajaloolaselt, geograaf Erki Tammiksaarelt. See oli põhjalik, põnev ja pilti-derohke ettekanne. Saim kuulda, et Midden-dorff oli ultraliberaalne reformide pooldaja Liivi-maal, kes nägi, et ilma rahvasteülese koostööta pole baltisakslastel tulevikku; Liivimaa põlluma-janduslik arendamine on oluline kõikides ühis-konnakihtides, et püsida turul konkurentsis; oluline on ka uute põllumajandusviiside juuru-tamine ning piimakarjakasvatuse eelistamine, eestlaste põllumajandusliku hariduse igakül-gne edendamine (põllumajandusajakirjad, autas-ud põllumeeste seltsidele, põllumajanduskooli-de rajamine).

Ettekande Hellenurme Käpa talu aarded Tartu Ülikooli muuseumi muuseumilena tegi Terje Lõbu Tartu Ülikooli muuseumist.

Middendorffiga seotud esemete saamis-loost rääkis endine Tartumaa muuseumi tööta-ja Anneli Aan. Tartumaa Muuseumi likvideeri-mise järel läksid Middendorffi kogud ERM-sse. Hea tahtmise ja ka oskuse korral leiab neid otsin-gusüsteemi <http://muis.ee/> kaudu.

Leivakojas pakkusid seejärel muusikalise

elamuse tenor Mati Turi ja pianist Martti Raide, kellelt kuulsime eriti hõrke kammerlaule 19. sajandist ehk ajast, mil elas ja tegutses Aleksan-der Theodor von Middendorff. Palad Schubertilt, aga ka Saarelt ja Tubinalt oma kaunis ja kvaliteet-ses kõlavormis sobisid sünniaastapäeva sündmus-te pidulikuks lõpetuseks.

Kokkuvõtteks: kogu Eestimaa ja Liivimaa suu-kuju elu ja tegevus sai taaskord üle räägitud, meelde tuletatud, uued seigad teada saadud. Ettevalmistustesse sai kaasatud kohalikud noored, kes kannavad seda traditsiooni järgmis-tesse sünniaastapäevadesse.

Pidupäevi korraldasid Palupera Vallavalit-sus, MTÜ Hellenurme Mõis, MTÜ P-Rühm, MTÜ Avatud Hellenurme Noortekeskus, MTÜ Hellenurme Veskimuuseum, milliste nimede taga eriline tänu Terje Korssile, Anne Ruubelile, Mari-Liis Vanaisakule ja Kalev Lõhmusele.

Eraldi tänu tordi eest Esta Märssile, kalmistu-kimpude eest Maia Sarapsonile, stendide kujun-damise eest Evelyn Uuemaale ja laulukooridele, Malle Tobrole ja Ilmar Kurstile rohkete aiaandi-de ja lillede eest nende taluaiaist leivakojas kaunis-tamiseks mõlemal peopäeval.

Hellenurme veskiemand MAE JUSKE

20 aastat lasteaeda Hellenurmes

Hommikuti kilkeid kajab, ellu ärkab vana maja. Lapsed tarkust saavad siit, kakskümmend aastat olnud nii!

16. oktoobril tuli lasteaiapere kokku, et tähistada lasteaia sünnipäeva. Ajaloohõnguline mõisama-ja kõlas laste lauluhäälest, pillimängust, luuletus-test ja tantsumuusikast.

Aasta oli siis 1995, mil kauni loodusega ümbrit-setud mõisamajas hakkasid koos elama lapsed alates 2. eluaastast ja hoolealused, kellest vanim oli 99aastane. AS Lõuna-Eesti Hooldekeskuse

esindaja Maimu Noorhani ja Palupera vallava-nem Terje Korss meenutasid lasteaia alguspäevi soojade tunnetega: Eestis olid siis küll rasked üleminekuajad, kuid lapsevanemate toetusel sai lasteaed siiski alustada tegevust. Hakkajad lapse-vanemad tegid talgute korras ruumides remonti ja talveks küttepuid.

Juba kakskümmend aastat on vana mõisama-ja olnud täis kilkeid. Põlispuuderohke mõisapark, vesiveski, paisjärv – vaikne ja puhas keskkond – see on eriline väärtus lapse arengu seisukohast.

Juba traditsiooniks kujunenud lastevanema-

te poolt sisustatud peolaua juures tekib alati see hea üksteist hoidva pere tunne, mil tähelepanu keskmes ikka „teie-meie“ lapsed. Nõnda käsi-käes sammumegi aina edasi, ikka päevast päeva

ja aastast aastasse.

Hellenurme lasteaia muusikaõpetaja
KÄTHLIN NAARISMA

Projekti "Palupera kogukond aktiivsemaks atraktiivsemas mõisakooli kompleksis" ülevaade

KULTUURIMINISTEERIUM

Rahastatud Islandi, Liechtensteini ja Norra poolt EMP finantsmehhanismi vahendusel

„Supported by a grant from Iceland, Liechtenstein and Norway through the EEA Financial Mechanism“

Rajati mõisapargi restaureerimisprojekti järgselt mõisakooli esiväljakule roosipeenar ja tagaväljakule püsikutest istutusala.

Restaureeriti Palupera mõisa lindla seest. Projektiväliselt valmis hoone eriosade tööprojekt.

Puhastati mõisapargi koosseisu kuuluv tiik mudast ja selle ümbrus võsast. Projektiväliselt puhastati projekti partnerite ja kogukonna poolt teise tiigi ümbrus.

Objektid on nõuetekohaselt tähistatud tänu-tahvlitega objektidel. Muinsuskaitse järelevalve vormistas aruanded.

Kahel suvel toimus 12 kontserti Unustatud mõisad külastusmängu päevadel ja 1 kontsert sügisel. Esinemas käisid Indrek Kalda pojaga, Tantsuklubi Mathilde, sopran Kai Kallaste ja Diana Liiv klaveril, Reet Linna ja Aare Jaama, Bonzo ja keelpillitrio Fresh!, Jüri Homenja,

sopran Maria Listra ja Piia Paemurru klaveril, Palupera naiskoor, Mait Maltis pojaga, Heidy Tamme ja kõlasid Vene romansid.

Kahe aasta kestel toimunud õpitubades said huvilised vormida kasetohust, niinenõõrist, nahast ja messingist endale meelepärast.

Koolituse läbisid 8 giid-retkejuhti, kes on võimelised võtma edaspidi enda kanda piirkonna külaliste vastuvõtmise.

Valla veebilehe erilehel, ajalehes Valgamaalane, piirkondlikus infolehes Otepää Teataja on kajastatud projekti käiku.

Valmis mõisakooli almanahh, mida trükiti 500 eksemplari.

Mõisakooli meene ideekonkursile laekus hulgaliselt vahvaid meeneid, mille hulgast telliti koolile 50 meenet.

Projekti partnerid: Palupera vallavalitsus, Palupera põhikool, MTÜ P-RÜHM, MTÜ Avatud Hellenurme Noortekeskus, MTÜ Tantsuklubi Mathilde. Koostegemises osalesid ka: Palupera Käsitöökoda MTÜ, Hellenurme vesiveski, Palupera mõisakooli vilistlaskogu, ajaleht Valgamaalane, piirkondlik infoleht Otepää Teataja.

Projekti **eesmärk** oli panna kogukonna liikmed ja külalised jätkusuutlikult märkama kodukohta ja külastuskoha kultuuriloolisi väärtusi, neid hoidma, jäädvustama ja edasi kandma. Soov oli suurendada kogukonna algatusvõimet ja arendada ettevõtlikkust. Kogukonnale aga pakuti kodu-

kandis igale maitsele midagi, nii tööd kui nautimist ja seda tasuta. Ole vaid ise agar osalema!

Usun, et projekti partnerid on kõik nõus, et projekt täitis oma eesmärgi. Kuna 2016. aasta on mõisakooli juubeliaasta – 240, saame projekti tegevustega jätkates juba projektijärgselt lisanduvate külastajate, vilistlaste kaudu projektiga saavutatut kinnistada.

Projekti III, viimane **teavitussüritus toimub 5. novembril 2015 algusega kell 15.00 Palupera mõisakoolis**. Kohvilauas toimub projekti analüüs ja mõtiskleme mõtteid edasiseks koostööks. Kui oled huviline oma kodukandi tegemiste vastu ja soovid kaasa lüüa, panustada, ideid pakkuda, tule! Täna tegijad vajavad SINDKI!

Projekti juht TERJE KORSS

PALUPERA MÕISAKOOL –

üks pärl 100st Eestimaa kaunimate paikade pärlikees

Palupera mõis

Palupera mõis 1932

Palupera kool 1958

17. septembril 2015 täitis 82 aastat ajast, kui Palupera mõisa härrastemajas alustas tööd kool.

Pilguheit ajaloolistele fotodele teeb kohe selgeks, et mõisat poleks olnud ilma koolita ja kooli ilma mõisata. Tänu tugevale kogukonnale, vilistlastele ja muinsuskaitsele on mõisahooned heas korras. Tõsi on, et hoone ise on seest tundmatuseni muutunud. Oma jälje on jätnud iga riigikord. Aja paratamatus...

Palju on räägitud aastate jooksul meedias Palupera põhikooli töödest ja tegemistest. Täna tahaks pisut enam kirjutada Palupera mõisakooli suvedest. Eelkõige seitsmest viimasest suvest, mis on liitnud kooliperet selle imearmsa mõisamajaga.

Palupera põhikool kuulub Eesti Mõisakoolide Ühendusse ja on tihedalt seotud Eestimaa mõisakoolide tegemistega. Igal suvel toimub üle Eesti külastusmäng „Unustatud mõisad“. See mäng võimaldab avalikkusele tutvustada mõisakoolides leiduvaid kultuuriväärtusi, mõisaparkide, koolielu. Koolid ei ole suvel mitte üksnes õppehooned, vaid nad osa meie ajaloo ja pärandkultuurist. Giidid on külastajatele suurepärasteks saatjateks jalutuskäikudel mõisakompleksis, tutvustades erinevaid hooned ajaloo seisukohast.

Sellel, 2015. aasta suvel, olid Valgamaal avatud ainukesena Palupera mõisakooli uksed. Kuul korral suve jooksul oli võimalik viibida kasvõi hommikust õhtuni Palupera mõisas.

Ja see võimalus meeldis inimestele – külastajate arv ulatus kokku 600ni (korduvkülastajaid ehk mõisasõpru oli nende hulgas umbes 100). Märgatavalt oli suurenenud Harjumaalt pärit külastajate arv ja kõige kaugemad tulijad pärinesid USAst.

Palupera kool 1991

Enamasti tullakse mõissasse peredega, et nautida koos toredate suvepäeva ja Palupera mõisa poolt pakutavat (näitused, giidituur, töötoad, maitssvad toidud, mõisakoogid, kontsert, mõnused vestlused kooliperega).

Eriti vahvad on ajaloohuvilised, kes on hoolega valmistunud kohtumiseks giidi ja tema teadmistega. Eraldi seltskonna moodustavad mängust „Unustatud Mõisad“ osavõtjad – inimesed, kelle sooviks on ruttu saada tempel külastusmängu passi, et kiirustada edasi järgmisse mõissasse.

Palupera kool 1980ndatest

Palupera mõisakoolil on ka oma kauaaegsed sõbrad, kes külastavad meid igal suvel. Sõprade huvi on jälgida muutusi Palupera mõisakompleksis. On nii vahva, et oleme nii erinevad! See teeb elu huvitavaks ja nauditavaks.

Rõõmu teevad väga paljude külastajate head soovid kooliperele ja oma silmadele nähtud elujõuline maakool. Külalisraamatust võib lugeda: „...nii ilus ja hubane, hingega maja“; „oh, kui rõõmsad ja toredad inimesed!“

Palupera mõisakool on tõesti armas „hingega“ maja, kus on käskäes ajaloo hing ja kaasaegne internetimaailm, palju toredaid väikseid ning suuri inimesi.

Ootame alati kõiki mõisakooli huvilisi külla – nii suvel, sügisel, talvel kui ka kevadel!

KOOLI POLEKS MÕISATA JA MÕISAT POLEKS KOOLITA!

Palupera põhikooli direktor SVETLANA VARIKU

Punase plekkkatuse sai maja 1995, uue halli valtsitud tsinkplekk katusekatte aga 2009. Kollase laudisega fassaadi 1998.

Mina, muusika-aasta ja Palupera mõisakool

Olen ikka suviti (7 suve) käinud „Kella kolme kontsertidel“ oma kodukoolis Palupera mõisas. Need kontserdid toimuvad mõisakoolide ühenduse külastusmängu „Unustatud mõisad“ raames. Mäng ise on kultuuri ja ajalooline seiklus Eestimaa erinevates mõisakoolides, sest suviti avatakse nende koolide uksed 6 päeval uudistamiseks kõikidele huvilistele. Mina olen nautinud Paluperas igal suvel toimuvaid kontserte. Sellel suvel osalesin neljal kontserdil.

10. juunil esines Jüri Homenja. Tema esitas laule nii itaalia, vene kui ka eesti keeles. Kontsert oli väga huvitava ülesehitusega, sest laulja alustas aeglastest lauludest ja lõpetas seevastu Homenjale omase temperamentse ja üha kiirenevate esitustega. Laulja suhtles publikuga rõõmsameelselt, rääkides põnevaid lugusid oma lauludest ja esinemistest ja muutus kontserdi jooksul seetõttu kuidagi lähedamaks.

27. juunil esinesid Pille Lille muusikute fondi esindajatena Maria Listra, Piia Paemurru ja Oksana Sinkova. Maria Listra laulis nii eesti, saksa kui ka itaalia keeles. Tema kõrge ja helisev hääل täitis saali maast laeni. Mulle meeldisid

tema eesti rahvalaulude tõlgendused väga. Eriti üllatas mind sellel kontserdil Oksana Sinkova, kes on väga kõrgete tiitlitega esineja, kellest aga mina polnud midagi varemalt kuulnud. Tema flöödimäng oli imeilus ja kaasakiskuv – kuulasin hinge kinni hoides ega uskunud, et üks pealtnäha lihtne toru võib niimoodi heliseda. Oksana Sinkova esinemine oli tõeline elamus! Klaveril toetas mõlemat esinejat Piia Paemurru, kes väljendas head meelt, et saalis nii palju klassikalise muusika kuulajaid oli. See olevat üsna ebaharilik.

11. juulil esines grand-old-lady Heidi Tamme. Tema oli väga meeldejääv just oma sära tõttu. Kohe, kui ta saali sisenes, valdas mind imestus, kuidas sellises vanuses daam suudab veel nii võimsalt ja suursuguselt esineda. Temale laulsin ma kohe erilise rõõmuga kaasa ja tema jutustatud vahepalad olid väga lõbusad ja meeldejäävad. Ta on üks äraütlemata äge daam ja oli suur õnn, et Paluperas sellist kontserti nautida sain!

1. augustil esinesid Mait ja Mikko Maltis. Nende kontsert oli väga hästi läbi mõeldud ja ülesse ehitatud, vahepaladeks lood lauludest

ja esinemistest. Kitarril mänginud poeg hoidis isaga kogu aeg silmsidet ja oli tunda, kuidas nad koos teineteist toetavad ja ühist musitseerimist naudivad. Mait Maltis kurtiski, et tal on harva võimalus esineda koos oma pojaga, sest mõlemal muusikul on aktiivne kontserttegevus. Ehkki Mait Maltis ei kuulu minu lemmikute hulka, pean ütlema, et nii hästi valitud repertuaar tegi ta mulle palju tuttavamaks, sest enamus esitatud lauludest kuulus kindlasti meie estraadimuusika kullafondi. Veel esinesid sellel suvel Palupera mõisakoolis nooruke Palupera valla naiskoor ja Eesti lootustandvaim tenor Andrei Bogats esitades vene romansse. Tore on, et muusikat on igale maitsele ja eale. Saali on täitnud vanavanemad, vanemad, lapsed ja lapselapsed. Mõisalik aura on südamlilik, kaasa haarav ja vahel ka ennastunustav. Mõtted liiguvad kauni muusika saatel mõeldes, mida kõike küll Palupera mõisakooli saal on aegade jooksul kuulnud ja näinud. Jätkugu tahet, vaimu ja raha, et KELLA KOLME KONTSERDID jätkuksid!

HANNA-LIISA TAMM,
Palupera Põhikooli vilistlane aastast 2010

Kaunis Palupera

Palupera kooli laul
Sõnad: Maie Johanson
Muusika: Anne Raudsaar

*Siin Palupera kandi maadel
on aegade kuulsus ja au.
Siin elanud kõrgklassi aadel,
tuule tiibu saand eestlaste au.*

*Refrään:
Las laul nüüd rõõmsal
meelel kõlab, heil
Kallis koht elab kaua, kaua,
kus asub me mõisakool.*

*Siin laiad ja viljakad põllud,
mis toidavad Eestimaad veel.
Siin sõitnud uhkemad tõllad
alleedega ääristud teid.*

*Refrään:
Las laul nüüd rõõmsal....*

*Mis avar on jumalik vaade
all mõisale kauni pargi sess.
Siit hinge poeb taevalik aade,
siia tulla tahaks ikka ja veel.*

*Refrään:
Las laul nüüd rõõmsal....*

*Ses soojas ja hubases mõisas
on kool, kus sadakond noort.
Kogub tarkust ja aegade vaimsust:
Jäägu püsima sajandeiks kool.*

*Refrään:
Las laul nüüd rõõmsalt....*

Möödus seitse aastat ja keegi ei saanudki teada, mis Paulusega tol õhtul juhtus. Täitused ka teised nõia ennustused. Juhan asutas lõpuks kooli ja hakkas seal kirjanduse õpetajaks. Joosep elas hästi, tal olid ülitoredad lapselapsed, kes teda alati aitasid. Kui nad veel surnud pole, elavad nad õnnelikult siamaani.

Kolm muinasjuttu

Nõiduslik õnn Palupera mõisas

AVE RIIVIK

Elasid kord mõisproua ja mõisahärra. Neil oli imekaunis tütar Johanna. Nad elasid koos mõisatöolistega Palupera mõisas. Nende mõis oli suur ning jõukas, töölistele maksti hästi ja loomad olid alati hoolitsetud. Johannale meeldis tallipoiss Artur, ka Arturile meeldis Johanna, aga mõisahärrale oli see vastumeelt, sest tema tahtis Johannale jõukat noorhärnat. Ainuke, kes selle abielu poolt oli, oli mõisaproua. Johanna oli mõisatöolistelt kuulnud, et mõisast seitsmesaja seitsmekümne seitsme versta kaugusel mõisametsas elab nõiamoor, kes oskab teha erinevaid nõiajooke. Nõiamoorile aga pidavat tohutult meeldima mõisaaias kasvavad roosid. Johanna võttis aiaist kolm roosi, kõõgist natuke toidu- ja joogipoolist ning sättis end teeale. Johanna rändas kolm ööd ja kolm päeva, neljanda päeva hommikul jõudiski ta nõiamoori hurtsiku juurde. Hurtsik oli räämas ja üleni sammaldunud. Uks avanes valju kriiksatusega ja Johanna astus sisse. Ta nägi nõiamoori jooki segamas. Nimelt olevat ta oma rongalt saanud juba kaks päeva tagasi teada, et tema juurde tullakse jooki saama. Johanna ulatas nõiale kolm roosi ja sai vastu võlujoogi ja eliksiiri, mis viib ta kaheteistkümne minutiga mõisasse tagasi. Täpselt nii läkski. Kui Johanna oma tuppä jõudis, lendas tema aknalauale nõiamoori must ronk. Ronk ütles, et selleks, et võlujook mõjuma hakkaks, peab tüdruk minema südaööl nelja tee ristile ja seal kohtab ta musta kassi, kes annab täpsemad juhised. Nõiamoor oli nimelt selle osa nõiajoogi kasutamise õpetusest unustanud. Kolmteist minutit enne südaööd asuski Johanna teeale. Kui ta teeristile jõudis, oligi seal süsimust kass, kes lausus, et võlujooki tuleb anda täpselt 35 grammi ja siis, kui mõisahärra on heas tujus. Johanna tegi täpselt korralduse järgi ja järgmisel päeval tuligi mõisahärra tütre juurde. Ta ütles, et on märganud Johanna ja Arturi vahelist armastust ning et ta lubab neil abielluda. Pulmad peeti väga suursuguselt ning Johanal ja Arturil sündis kolm last. Kui nad veel surnud pole, elavad nad tänaseni õnnelikult Palupera mõisas.

Marta ja Daaniel

ELERI MARGUS

Elas kord üks mõisahärra Hendrik koos oma tütre Martaga Palupera mõisas. Varsti pidi Marta saama 18-aastaseks ning talle tulid kosilased. Kosilasteks olid naabruses elava mõisahärra kolm poega, kes olid tugevad, töökad ja sõnakuulelikud. Hendrikule meeldisid väimehekandidaadid väga. Kui Martal paluti valida kolme venna seast, ei valinud ta ühtegi. Ta tõi põhjuseks, et üks oli liiga väike, teine oli liiga kole ja kolmas oli nii väike kui ka kole. (Tegelik põhjus oli see, et ta armastas Danieli, mõisa tallipoissi.) See ajas Hendriku vihale ja ta pani tütre tema tuppä luku taha ning saatis kosilased ära. Järgmisel päeval tuli isa tütre juurde ja küsis, kas ta on ehk ümber mõelnud. Marta vastas, et ei ole. Hendrik ohkas ja mõtles, miks peab ta tütar küll nii põikpäine olema. Sama päeva õhtul koputas keegi Marta toa aknale. See oli Daniel, kes polnud saanud varem tulla, sest oli haige. Daniel aitas Marta aknast välja ning nad läksid lehtlasse, kus ajasid poole ööni juttu. Kui Marta pidi tagasi minema hakkama, tegi ta Danielile musi. Nad ei teadnud, et neid oli jälginud üks ärapäolatud kosilastest, kes järgmisel hommikul kõik mõisahärrale ette kandis. Hendrik oli maruvihane ja andis käsu Danieli tappa. Tapmist kutsuti vaatama ka Marta. Danielil taheti pead maha raiuda, kuid siis tuli vahele Marta, kes ütles, et kui tapetakse Daniel, siis tapab ka tema enda. Hendrik andiski Danielile armu, kuid andis käsu Marta toa akendele trelid panna. Marta nuttis päevad läbi, kuni ühel ööl ilmus tema juurde haldjas, kes küsis, mis tal mureks on. Marta kurtis haldjale oma muret ja see lubas teda aidata. Mitu nädalat möödus ja Marta hakkas juba lootust kaotama, kuni haldjas end jälle ilmutas ning selgitas, et pidi võlukunsti juurde õppima, et saaks tüdrukut aidata. Ta oli õppinud, kuidas muuta inimest nähtamatuks. Seda ta Martaga tegigi ning käskis tal oodata. Peagi tuli teenijatüdruk Martale süüa tooma. Kui ta toas kedagi ei näinud, jooksis ta mõisahärra juurde ja rääkis talle juhtunust. Samal ajal muutis aga haldjas Marta nähtavaks tagasi ja Marta sai minna kõrvaltuppa, kuna teenijatüdruk oli ukse lahti jätanud. Marta ronis aknast välja ja jooksis Danieli juurde. Nad läksid metsa, Daniel ehitas seal neile maja ja nad said palju lapsi. Kui mõisahärra suri, kolisid noored mõisa elama ja kui nad surnud pole, elavad nad seal siiani õnnelikult.

Kolm vanameest

CAROLIIS MIKS

Elasid kord Palupera mõisas kolm vanameest. Esimese vanamehe nimi oli Paulus ja ta armastas kulda. Teise vanamehe nimi oli Juhan ja tema oli hea südamega. Kolmanda vanamehe nimi oli Joosep ja tema oli väga tark. Ühel kaunil sügishommikul läksid nad koos ühe nõia juurde, et see neile tulevikku ennustaks. Igaühele ennustas nõid ühe hea ja ühe halva sündmuse. Õhtul läksid nad veel ühe teise nõia juurde, et kontrollida esimese nõia sõnu. Paulus, Juhan ja Joosep olid igaüks nõia juures kolm tundi. Nõid ütles, et Paulusega juhtub midagi ebatavalist, et Juhan teeb teistele midagi head ja Joosepit ootab ees õnnelik tulevik. Õhtul hakati kodu poole kõndima. Paulus soovis teha korra pausi, et hädal käia. Juhan ja Joosep ootasid kümme minutit, siis läksid venda otsima. Otsisid kolm tundi, Paulus jäi leidmata. Lõpuks otsustasid koju minna ja järgmistel päevadel edasi otsida.

Mõisahärra õunakook Ained 1 pk Juubelitordi pulbrit 180 g võid 2-3 suuremat õuna 400 g 20% hapukoort 3 muna 100 g suhkrut 2 tl vanillisuhkrut kaneeli	Mõisaproua rabarberikook Ained 300 g võid 300 g jahu 300 g suhkrut 6 muna Peale: 1 spl suhkrut rabarberitükke või marju kaneeli
Valmistamine Näpi või ja tordipulber purutaoliseks massiks ning suru ümmarguse koogivormi põhja ja servadele. Koori ning viiluta õunad, asetä õunaviilud taignale, puista peale kaneeli. Katte valmistamiseks sega omavahel munad, hapukoort, suhkur ja vanillisuhkur ning kalla segu õuntele. Küpseta 200 kraadi juures 25-30 minutit. Kevadel võib õunte asemel kasutada rabarbereid, saab väga maitstva rabarberikoogi.	Valmistamine + Sulata või, lisa suhkur ja sega. Vahusta jahtunud segu. Klopi muna eraldi kausis lahti ning lisa vahustatud rasvaine, sega. Saadud segule lisa küpsetuspulbriga segatud jahu ja sega, kuni taigen on ühtlane. Vala taigen ettevalmistatud ahjupannile. Laota taignale rabarberitükid, raputa üle suhkru ja kaneeliga. Küpseta ahjus 180 kraadi juures 20-25 minutit.

MIDDENDORFFIDE KALMISTULE MAETUD ISIKUD

Alatmiskoljt nr 1 Theodor Johann (Thure Jean) von Middendorff (vana kalendri jrg. 28.04.1776 Karuse, Läänemaa–4.02.1856 suri Pööra veres, maetud Hellenurme). Hauakivi on säilinud, suur metallrist ja väike kullatud rist on puudu. Pedagoogilise peainstituudi direktor Peterburis, pedagoog, Dr. Phil (1798 Jena Ülikool), aadlitiitliga. Esimene mõisnik selles suguvõsas, kes 1850. aasta veebruaris ostis Hellenurme mõisa. Akaadeemik Alexander Theodor von Middendorffi isa. Aadliseisusesse tõstetuna oli Middendorffidel õigus kanda vappi (põhikujundid tammeoks, tõru, mesilane, palk/poom, paat). Pärast Taimõri suureisi lisati perekonnavapile reisi paadi joonis.

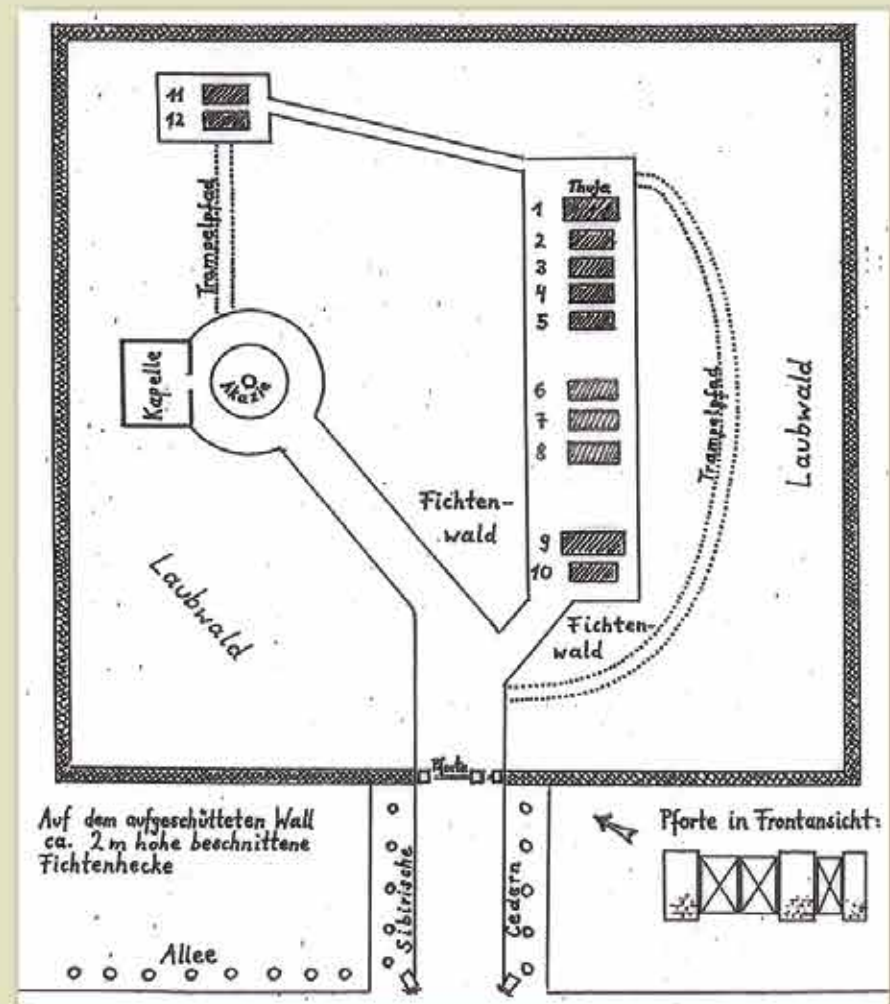
Matmiskohi nr 2 Sophie von Middendorff (sünd. Johanson, 01.1782 Klooga–01.1868 Hellenurme, eestlanna), Theodor Johanni abikaasa, akadeemik Alexander Theodor von Middendorffi ema.

Akadeemiku ema ja isa pärinesid erinevatest sotsiaalsetest seisustest (ema oli Klooga mõisa koka Juhani tütar) ja neil ei olnud võimalik abielluda. Nii sündisidki Alexander Theodor ja tema vanem õde Annette (Anna) abieluväliselt.

Matmiskoht nr 4 Annette (Anna) Bogoslowsky (sünd. Midden-dorff, 12.1809 Peterburi–1894 Hellenurme), akadeemik Alexander Theodor von Middendorffi vanem õde, anti kasvatada tuttavatele Tallin-nas.

Teine laps, poeg Alexander Theodor ristiti Peterburi eesti (mitte saksa!) koguduses alles jaanuaris 1816. Kolmas laps, poeg Carl sündis aprillis 1821. Soov poegi koolitada sündis isa ametlikult registreerima oma suhte laste emaga. Abielu sõlmiti 1824. aasta novembris. Alles nüüd saadi seadustada ka tulevase teadlase sünd.

Matmiskoht nr 10 Hedwig Elisabeth von Middendorff (sünd. Hippius, 03.1825 Peterburi – 09.1868 Hellenurme), akadeemiku abikaasa. Rootsi-saksa juurtega Hippiused kolisid Peterburi Eestist. Peretütar valdas saksa, vene, prantsuse, inglise ja eesti keelt, musitseeris ja joonis. Hedvig Hippiuse ja Alexander von Middendorffi 04.1850 sõlmitud abielu oli harmooniline ja õnnelik. Neil sündis 4 poega ja 2 tütar.

Kalmistu plaan

Theodor Johann
von Middendorff
(E22 f. 1802, n. 1, s. 115)

Annette Bogoslawski
(<http://www.geni.com/people/Annette-Anna-Bogoslawski/6000000001647348016>
(kulaigratnb.23.06.2013))

Matmiskoht nr 9 Alexander Theodor von Middendorff
(18.08.1815 Peterburi - 28.01.1894 Hellenurme; vana kalendri jrg.
06.08.1815–16.01.1894) – loodusteadlane, akadeemik, Dr. Med.
(1837 Tartu Keiserlik Ülikool), Venemaa biogeograaf, zooloog,
hipoloog, ornitoloog ja uurimisreisija. Matusetalitus oli eestikeelne.
Raske (töenäoliselt tinutatud) kirstu kandsid piirkonna talupereme-
hed õlgadel kuuekesi vahetustega mõisahoonest matusepaigale.

Aastatel 1842–45 juhtis Peterburi Teaduste Akadeemia ekspeditsiooni Taimõrile ja Kaug-Itta. 1867–68 uuris Baraba steppi. 1870. aastal võttis osa ekspeditsioonist Novaja Zemljale ja Islandile. 1878. aastal uuris ta Fergana oru füüsilist geograafiat. Nende reiseide kohta avaldas ta hulgaliselt trükiseid (nt põhjalik Siberi looduse kirjeldus „Reis mööda Põhja- ja Ida Siberit“). Middendorff oli paljude akadeemiate, ülikoolide ja teadusseltside liige ja auliige. Tema järgi on nimetatud hulk taime- ja loomaliike ning kaheksa Siberis, Teravmägedel ja Gröönimaal asuvat geograafilist objekti. Hellenurme mõisas elades aastatel 1857–75 ja 1884–94) tegeles põllumajandusega ja loomade tõuaretusega veise- ja hobusekasvatusega. Ta oli eesti punase veise ja tori hobusetõu aretaja. Asutas aasta 1867 Hellenurme raamatukogu.

Alexander Theodor von Middendorff
([http://en.wikipedia.org/wiki/
File:Alexander_von_Middendorff.jpg](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Alexander_von_Middendorff.jpg)
(abgerufen 29.06.2013))

Andreas
von Middendorf
(E22.1244.1.134.11p.121
[Digitalisat])

Ernst von Middendorff
(EBA I, 1074, n. 3, s. 639
[Digitalisecritud])

Matmiskoht nr 7 Ernst von Middendorff (22.01.1851 Peterburi - 19.04.1916 Tartu, vana kalendri jrg. 10.01.1851–06.04.1916) akadeemiku vanim poeg, keemik, ornitoloog ja põllumajanduse edendaja. 1870. aastal tegi ta kaasa isa uurimisreisi Novaja Zemljale, Lapimaale, Norrasse ja Islandile. Naasnud kodumaale oli ta tegev erinevates rüütelkonna ametites. Ta oli aktiivne teadusseltsides. Päris mõisa isa surma järel.

Matmiskoht nr 3 Karl/Carl von Middendorff (07.1852 Peterburi–03.1871 Karlstad/Böömimaa), akadeemiku teine poeg. Haul oli algselt marmorrist.

Matmiskoht nr1 (vanaisa kõrval kibil) Max von Middendorff (04.1856 Hellenurme– 05.1856 Hellenurme), akadeemiku kolmas poeg, kes suri kuuenädalaselt ning maeti 3 kuud peale vanaisa surma.

Matmiskohi nr 8 Mary von Middendorff (sünd. von Wilcken, 03.1855 Jevé–02.1938 Hellenurme), Ernsti abikaasa, kellelt Hellenurme mõis võõrandati 1921. aastal. Poeg Leo lahkus Hellenurmest 1939, mil Saksamaa kutsus balti-sakslased enne sõjakeerist kodumaale tagasi.

Alatmiskoht nr 6 Andreas von Middendorff (02.1896 Hellenurme–06.1919), Ernsti poeg. 1918. aasta novembris läks ta vabatahtlikult Balti rügementi, langes juunis 1919. aastal Narva all.

Matmiskocht nr 12 Sophie Bogoslowsky (sünd. von Wilcken) – Ernsti abikaasa õde.

Matmiskoht nr 5 Peter Bogoslowsky (09.1892 Hellenurme–04.1919 Tartu) – Ernsti abikaasa õepoeg.

Matmiskoht nr 11 Auguste Annette von Wilcken (1809–1894) – Ernsti abikaasa tüdi.

Kabelisse pole kedagi maetud. Siia krüpti olla vesi sisse tulnud. Akadeemiku ema kirstu hoiti kabelis, kuni poeg saabus Siberi õppereisilt matusetalitusele 1868. aastal.

Meie põlvkond ei tohi unustada oma suurkujusid!

Katusekate on igale hoonele oluliseks osaks

Sellise teada ja tuntud tõdemuseni jõudsime meie läbi isiklike kogemuste. Kooli tn 6 asuv hoone on ehitatud juba sügaval nõukogude ajal ja paljudes kohtades oleme näinud kuidas ajahammas on purenud tolaeagset ehitusvaliteeti ja materjale. Selliseid tondilosse on ju Eestimaal palju.

Puka alevikus asuv hoone on tegelikult üks paremaid nõukogudeaegse ehitustegevuse näiteid, sest minu arvates ei ole see hoone sugugi veel väga amortiseerunud, aga hoone remontimise vajadusest andis ilmataat märku küll. Nagu ikka saab suures osas hoone lagunemine alguse just katusekatte amortiseerumisest.

Nii juhtus see ka Kooli tn 6 hoonega, kus tänasel päeval asuvad Puka raamatukogu, Puka vallavalitsus, kasutatud asjade kauplus, juuksurisalong, postkontor jne. Juba paar aastat on olnud mureks, et katus jookseb siin ja seal läbi, kuid rahaliste vahendite puudumisel ei saanud uue katusekatte panemisele mõelda ja olime sunnitud ise katust lappima. Mõneks ajaks oli sellest ka abi, kuid paraku tulid mured tagasi. Möödunud kevadel ja talvel saime selgeks selle, et uueks

talveks peame saama majale uue katuse, sest vastasel korral muutub hoone kasutamine ohtlikuks ja võimatuks. Näiteks kukkus eelmisel aastal suur osa läbivettinud laekattest Puka raamatukogus alla ja on õnn, et keegi kannatada ei saanud. Ka vallavalitsuses on laeplaate alla kukkunud. Läbivettinud elektrisüsteem tekitas sageli rikkeid ja pinget kõikumisi. Ka hoone rentnikud nurisesid, et katus tilgub läbi.

Käesoleva aasta eelarve laekumine on olnud hea ja see võimaldas ka hakata selle murega tegelema. Taotlesime volikogult katuseremondiks lisavahendeid ning see ka eraldati. Tööde teostamisega tegeles Maleko AS ja tänaseks on tööd tehtud. Usun, et sellele talvele saame nüüd kindlasti julgelt vastu minna ja ka raamatukogu juhataja saab taas ruumide korrastamisele mõelda.

Hea uudis on ka see, et jätk tuli Puka sauna (pildil) remondile, ning vahetasime välja katusekatte. Puka saun sai ka möödunud aastal korralikult remonti, kuid kahjuks siis raha katusele ei jagunud.

Sauna remonti on toetanud meie piirkonna riigikogulased ja ka seekord toetati sauna katuse remonti riigi eelarvest. Siinkohal tänu Meelis Mälbergile, kes aitas sellise toetuse saamiseks kaasa. Sauna katuse remonttööd teostas AS Brick. Lisaks veekindlusele on uus katusekate andnud saunale ka uue ja värske välimuse.

Kindlasti ei ole ka see väikese tähtsusega, sest meie kodukoha atraktiivsus on ju oluline.

Puka vallavanem HEIKKI KADAJA

Teade Puka valla mittetulundusühingutele

Puka Vallavalitsus on alustanud 2016. a eelarve koostamist.

Taotlusi tegevustoetuse taotlemiseks 2016. a vallaeelarvest saab esitada kuni 15. novembrini 2015. a aadressile vallavalitsus@puka.ee. Taotluse vorm saadaval koduleheküljel.

Pearaamatupidaja KARIN TILGA

Kunstikuu raames Puka rahvamajas

Riina Tshaikovski fotonäitus

Esti Kittuse siidimaali näitus

Näitust saab külastada ringide tööajal ja kokkuleppel: Helgi, helgipung@gmail.com, 5274 812.

Sõit Lindora laadale kolmapäeval, 28. oktoobril.

Registreerimine hiljemalt 23. okt., Helgi 5274 812, helgipung@gmail.com. Transpordi info registreerunutele!

Segakoor U-Tuur kutsus

„Viimane Puka pritsimees ehk Taskud ... täis“

muusikalisele etendusele

Puka Rahvamajas
31. oktoobril kell 18.00

OSALEVAD
SEGAKOOR U-TUUR, PUKA MEESANSAMBEL, TANTSUTRUPP VAHETPOLE

PROJEKTUUR ANNELI UFFERT
LIBRETO ESTA HAINSAU | MUUSIKA SILLE LÕÖNDRE, EVALD RAIDMA
LAVASTUS ESTA HAINSAU, EVALD RAIDMA | KUNSTNIK ESTI KITTUS
TANTSUD JA LIIKUMINE EHA PÄIVISTE | HELI JA LAVA EFEKTIID SILVER LAKS

Pääse 5 eurot
VAHEAJAL TOIMUB MEELELAHUTUSLIK OKSJON!

MTÜ Aakre külaselts kutsus:

Aakre Viinavabrikus
2. novembril, kell 18.00

Hingedepäeva kontsert
Sangaste kihelkonna
regilauluansambel **Koidu Tähed**

Tegutseb kohvik

sissepääs 1 €

AAKRE RAHVAMAJAS
PUHKEÕHTU
REEDEL 6. NOVEMBRIL
ALGUSEGA KELL 21

Avatud kohvik

Pilet esimesel tunnil 5€, hiljem 7€

Tule mõnusalt aega veetma ja tantsima!

IRENA & Ivar Hansen

Veiko Ratase

Peotantsu TUNNID

Kõik uued ja vanad paarid on oodatud!

Kursus saab olema kolmapäeviti Puka rahvamajas. Vajalik info tele osalemisest, et määrata alguskuupäev!

Helgi helgipung@gmail.com 5274 812
Kaija tammkaija@gmail.com 5666 2597

AMETLIK INFO

Puka Vallavolikogus

24. septembril erakorralisel istungil

- Toimus arutelu **Puka Keskkoolis** toimunud haldusjärelvalve tulemuste kohta antud öiendi sisu ja selle täitmise kohta.

15. oktoobril

- Nõustuti **Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutuse** (registrikood 90010094; Aadress: Harju tn 6, Tallinn 10130) kasuks Puka valla omandis olevale maale (Kesk 47, Kooli tn 3, Kooli tn 4a ja Kooli tn 6) isikliku kasutusõiguse seadmisega (sidekaabelliin „ELA101 Tõrva-Valga-Sangaste-Puka ETAPP 2. Pikasilla - Kuigatsi - Puka - Kääriku OSA II. Puka vald“).
- Nõustuti **Elektrilevi OÜ** (reg.kood 11050857, asukoht Kadaka tee 63, registreeritud Tallinna Linnakohtu registriosakonnas 16.06.2004.a) kasuks Puka valla omandis olevale maale (Kooli tn 4a) isikliku kasutusõiguse seadmisega asjaõigusliku kokkuleppe alusel.
- OÜ AAB EKSKAATOR** (registrikood 11202273) esitas Keskkonnaametile taotluse Kurejärve liivamaardla **Ungre liivakarjääri** maavara kaevandamisloa nr VALM 022 pikendamiseks. Ungre mäeeraldise materjali kasutatakse teede ehitusel ja vajadusel ka betooni täiteliivaks. Mäeeraldise pikendamine on tingitud soovist osaleda ümbruskonna ehitajate ja teede ehitajate ehitusmaterjaliga varustamises lootes peale pikendamist antud aja jooksul karjäär ammendada ja korrastada. Nõustuti Keskkonnaameti Põlva-Valga-Võru regiooni poolt nimetatud osaühingule Puka vallas Kurejärve liivamaardla Ungre liivakarjääris maavara kaevandamisloa pikendamiseks.
- Muudeti **Aakre Lasteaed-Algkooli** ja **Puka Lasteaia** põhimäärusi.
- Arutati Puka Keskkooli koosseisude võimalikk muutmist.
- Arutati **Puka valla arengukava aastateks 2003-2019**.
- Arutati **Puka valla eelarvestrateegiat aastateks 2016-2019**.
- Toimus revisjonikomisjoni akti arutelu.

Puka Vallavalitsuses

- Tunnistati lihtsustatud korras korraldatud hankele **Puka valla pinnatud teede ja tänavate ehitustööde teostamiseks** edukaks AS **Teede REV-2** (registrikood 11402434) pakkumus ning sõlmiti nimetatud aktsiaseltsiga hankeleping tööde teostamiseks.
- Tunnistati lihtsustatud korras korraldatud hankele **kruusakatte teede ja tänavate profileerimiseks, profiili parandamiseks** loodusliku kruusaga ja kulumiskihhi taastamist **purustatud kruusaga** edukaks **Aktsiaselts Vooremaa Teed** registrikood (10766693) pakkumus kui hinna poolest kõige soodsaim ning sõlmiti nimetatud aktsiaseltsiga hankeleping tööde teostamiseks.
- Tunnistati lihtsustatud korras korraldatud hankele **“Puka aleviku sauna katus”** edukaks AS **Brick** pakkumus kui hinna poolest kõige soodsaim ning sõlmiti hankeleping tööde teostamiseks.
- Tunnistati lihtsustatud korras korraldatud hankele Puka alevikus **Kooli tn 6 asuva hoone (vallamaja, postkontor, juuksur, raamatukogu, kasutatud riide kauplus) katuse remondi** teostajaks **Malenko AS** pakkumus kui hinna poolest kõige soodsaim ning sõlmiti hankeleping tööde teostamiseks.
- Moodustati **Aakre Lasteaed-Algkooli hoolekogu** koosseisus **Kerttu Moorast, Sille Teesalu, Jaanis Veskimets, Olari Eller, Triin Laks, Kersti Salujõe, Vahur Vuks, Merle Kiissa, Kaia Otsa ja Anu Uint**.
- Otsustati maksta vajaduspõhist peretoetust kahele perele, toimetulekutoetust neljale isikule, matusetoetust kahele ja üheksale toetust kolmele isikule.
- Määrati **Puka valla ühissõidukipeatuste kohanimed**. Muudatused tehti kahe bussipeatuse nimede osas – Aakre küla keskuses oli ametlikuks bussipeatuse nimeks **Aakre asula**, uueks nimeks sai **Aakre** ning Kasumetsa ja Rõngu vahelisel teel oli peatuse nimetuseks **Aakre**, uueks nimetuseks määrati **Sõdi**.
- Väljastati **Elektrilevi OÜ** taotluse alusel kasutusloa ehitisele „Rõngu-Puka liinile mastivõimsuslüliti paigaldus“.
- Algutati kinnisasjaga liitmiseks sobiva maa piiride väljaselgitamise menetlus Puka vallas Aakre külas **Metsaääre kinnistu** (katastritunnusega 60801:002:0830, registriosa nr 744440), **Lepasaare kinnistu** (katastritunnusega 60801:002:0440, registriosa nr 63140/631) ja **Aakre metskond 107 kinnistu** (katastritunnusega 60801:001:1213) asuvate kinnisasjade vahele jääb riigimaa (Riigi reservmaa piiriettepanek nr AT031016124) suurusena ca 0,5 ha osas.
- Kinnitati **Puka Lasteaia hoolekogu** koosseisus: **Anne Riis, Ene Haaboja, Kertu Uibopuu, Jane Everst ja Marika Uiho**. Nimetati asendusliikmeteks **Eva Mekk ja Heiko Ivask**.
- Kinnitati Puka vallavalitsuse ja hallatavate asutuste kulude ümberjagamine.

AMETLIK INFO

Sangaste Vallavolikogus

08.10.2015

- Võeti vastu Sangaste valla eelarvestrateegia aastateks 2016 – 2019.
- Muudeti volikogu 28. detsembri 2010. a määrust nr 5 “Keeni Põhikooli hoolekogu moodustamise kord ja töökord”.
- Lõpetati vallaasutuse Sangaste Pansionaat tegevus.
- Otsustati müüa Keeni külas Keeni 12-7 asuv korterimand kirjalikul avalikul enampakkumisel alghinnaga 500 eurot.
- Otsustati müüa Lossiküla külas asuv Lahemaa kinnistu kirjalikul avalikul enampakkumisel alghinnaga 45 500 eurot.
- Maksti Itaalia Vabariigis Milano EXPO Eesti paviljonis toimunud rukki päevadel välislähetuses viibinud vallavanemale Kaido Tambergile välislähetuse päevaraha.
- Maksti Poola Vabariigis Poznanis toimunud rahuleivakonverentsil ja Saksamaa Liitvabariigis Weissenstadtis rukkiinfokeskuses välislähetuses viibinud vallavanemale Kaido Tambergile välislähetuse päevaraha ja hüvitati majutuskulud.
- Maksti Itaalia Vabariigis Milano EXPO Eesti paviljonis toimunud rukki päevadel välislähetuses viibinud volikogu liikmetele Heili Freimanisele ja Tuuli Merimaale välislähetuse päevaraha.

Sangaste Vallavalitsuses

- Otsustati korraldada lihthange “Sangaste lossipargi rekonstrueerimine II”.
- Nõustuti Keeni külas asuva Otsa katastriüksuse jagamisega kolmeks eraldi katastriüksuseks nimedega Otsa, Otsa ja Pauskaotsa ning Keeni külas asuva Kauna katastriüksuse jagamisega kaheks eraldi katastriüksuseks nimedega Kassipää ja Kauna.
- Nõustuti Lossiküla külas asuva Oru maaüksuse 44 619 m² suuruse maa ostueesõigusega erastamisega Anne Argosele ja Katrin Johansonile.
- Vabastati üks isik korraldatud jäätmeveoga liitumisest.
- Määrati septembrikuu toimetulekutoetus üheksale isikule kogusummas 1129,59 eurot. Rahuldamata jäeti kuue isiku avaldused.
- Määrati oktoobrikuu vajaduspõhine peretoetus kümnele isikule kogusummas 855 eurot.
- Määrati 2015/2016 õppeaasta 1. ja 2. õppeveerandiks ühekindne sotsiaaltoetus kahekümne üheksa lapse kooli- või lasteaiatoidu kulude katmiseks.
- Määrati ühekordne sotsiaaltoetus kahele isikule kogusummas 135 eurot. Rahuldamata jäeti ühe isiku avaldus.
- Määrati sünnitoetus ühele isikule summas 128 eurot.
- Määrati puudega inimestele osutatud sotsiaalteenuste kulude katmiseks toetus ühele isikule summas 139 eurot.
- Lõpetati ühe isiku üle seatud hooldus.
- Lõpetati hooldajatoetuse maksmine ühele isikule.
- Määrati puudega inimese täiendav toetus ühele isikule.
- Väljastati kahele isikule puudega inimese sõiduki parkimiskaart.

Sotsiaaltöötajat ei ole koolituste tõttu kogu päeva Sangaste vallamajas

N, 29.10.2015

Alates 1.10.2015 on
TAAS AVATUD
SANGASTE RAAMATUKOGU
T 10-16, N 10-17, L 10-15.
Sangaste Raamatukogu telefoninumber
on 769 0494.
KEENI RAAMATUKOGU
K 9-18, 9-17

17.-22. oktoobrini olid Otepää vallas külas sõpruspiirkonna Tarpi (Saksamaa) delegatsioon, mille koosseisu lisaks omaavalitsusjuhtidele kuulus ka mere-meeste koor Die Hornblower. Üheskoos tähistati sõprussuhete loomise 25. aastapäeva. Pildil meremeeste koori kontsert Sangaste lossis.

KEENI PÕHIKOO L 175

Ootame vilistlasi ja kooli endisi töötajaid kooli kokkutulekule 7. novembril 2015

17.00–18.00 registreerimine

18.00–24.00 PEOÕHTU

Tantsuks mängib ansambel NÕÕP

Toitlustust pakub Sangaste Rukki Maja

Fotograaf (pildid kätte samal õhtul)

Osalustasu 15 EUR

Kohapeal toimub arveldamine sularahas!

Kirjalik enampakkumine korterimandite müügiks

Sangaste Vallavalitsus kuulutab välja kirjaliku avaliku enampakkumise vallavara müügiks:

- 1) **Keeni külas Keeni 12-2 asuv korterimand** (kinnistu registriosa nr 2161040, üldpind 93,30 m²). Pakkumise alghind 500 eurot, osavõtutasu 10 eurot ning tagatisraha 50 eurot.
 - 2) **Keeni külas Keeni 12-7 asuv korterimand** (kinnistu registriosa nr 2161540, üldpind 44,20 m²). Pakkumise alghind 500 eurot, osavõtutasu 10 eurot ning tagatisraha 50 eurot.
- Pakkumine peab olema laekunud Sangaste Vallavalitsusele (asukoht Valga mnt 7, Sangaste alevik, Sangaste vald, 67013) hiljemalt **9. novembriks 2015. a kell 10.00** kinnises ümbrikus märgusõnaga “Keeni 12-2” või “Keeni 12-7”. Pakkumises peavad sisalduma andmed pakkuja kohta, pakkuja nõusolek enampakkumises osalemiseks enampakkumiseks esitatud tingimustel, tõendid enampakkumises osalemiseks ettenähtud osavõtumaksu ja tagatisraha tasumise kohta ning pakutav ostusumma.
- Osavõtumaks ja tagatisraha tasuda hiljemalt **9. novembriks 2015. a** Sangaste Vallavalitsuse arveldusarvele EE421010202000578003 SEB Pangas. Makse selgitusse märkida “Keeni 12-2 osavõtumaks ja tagatisraha” või “Keeni 12-2 osavõtumaks ja tagatisraha”. Pakkumised avatakse Sangaste vallamajas **9. novembril 2015. a kell 10.15**. Pakkumismenetluses mitte edukaks tunnistatud pakkumiste esitajatele tagastatakse tagatisraha hiljemalt viie tööpäeva jooksul pärast enampakkumise tulemuse kinnitamist või kinnitamata jätmist. Osavõtumaks tagastamisele ei kuulu. Ostuhind tasutakse hiljemalt notariaalse müügilepingu sõlmimisel. Notaritasu ja riigilõivu tasub ostja.
- Lisainfo: e-post kajar@sangastevv.ee, tel 5662 7688.

Kirjalik enampakkumine kinnistu müügiks

Sangaste Vallavalitsus kuulutab välja kirjaliku avaliku enampakkumise vallavara müügiks:

- Lossiküla külas asuv Lahemaa kinnistu** (kinnistu registriosa nr 2571440, katastritunnus 72402:002:0070, pindala 16,33 ha, sihtotstarve elamumaa).
- Kinnistu kasutamiseks on sõlmitud maa rendileping tähtajaga 31.03.2016. a.
- Sangaste Vallavolikogu 25. augusti 2015. a otsusega nr 27 on algatatud Lahemaa katastriüksuse detailplaneering, mille eesmärgiks on planeeritava maa-ala kruntideks jaotamine, ehitusõiguse määramine, krundi hoonestusala, see tähendab krundi osa, kuhu võib rajada krundi ehitusõigusega lubatud hooned, piiritlemine, ja tehnoõrkude ja -rajatiste asukoha määramine.
- Kinnistu müüakse järgmistel tingimustel:**
- 1) omandaja kohustub sõlmima müüjaga halduslepingu detailplaneeringu koostamise tellimise üleandmiseks;
 - 2) omandaja kohustub koormama Lahemaa kinnistu ostueesõigusega müüja kasuks;
 - 3) ostuhind tasutakse hiljemalt notariaalse müügilepingu sõlmimisel. Notaritasu ja riigilõivu tasub ostja.
- Pakkumise alghind 45 000 eurot, osavõtumaks 50 eurot ning tagatisraha 4500 eurot.
- Pakkumine peab olema laekunud Sangaste Vallavalitsusele (asukoht Valga mnt 7, Sangaste alevik, Sangaste vald, 67013) hiljemalt **9. novembriks 2015. a kell 10.00** kinnises ümbrikus märgusõnaga “Lahemaa kinnistu”. Pakkumises peavad sisalduma andmed pakkuja kohta, pakkuja nõusolek enampakkumises osalemiseks enampakkumiseks esitatud tingimustel, tõendid enampakkumises osalemiseks ettenähtud osavõtumaksu ja tagatisraha tasumise kohta ning pakutav ostusumma.
- Osavõtumaks ja tagatisraha tasuda hiljemalt 9. novembriks 2015. a Sangaste Vallavalitsuse arveldusarvele EE421010202000578003 SEB Pangas. Makse selgitusse märkida “Lahemaa kinnistu osavõtumaks ja tagatisraha”.
- Pakkumised avatakse Sangaste vallamajas **9. novembril 2015. a kell 10.15**.
- Pakkumismenetluses mitte edukaks tunnistatud pakkumiste esitajatele tagastatakse tagatisraha hiljemalt viie tööpäeva jooksul pärast enampakkumise tulemuse kinnitamist või kinnitamata jätmist. Osavõtumaks tagastamisele ei kuulu.
- Lisainfo: e-post kaido@sangastevv.ee, tel 518 2016.

Toiduabi jagamine sügisel

2015. aasta toiduabi jagatakse

Sangaste valla elanikele **NOVEMBRIS**
VALGA LINNAS Lembitu tänav 2 asuvas
hoones (endine kutsekooli maja)

kell 12.00-15.00 ainult järgmistel kuupäevadel:

esmaspäev,	2.11.2015
teisipäev,	3.11.2015
kolmapäev,	4.11.2015
esmaspäev,	9.11.2015
teisipäev,	10.11.2015
kolmapäev,	11.11.2015
kolmapäev,	18.11.2015 ja
kolmapäev,	25.11.2015.

Toiduabile tuleb isiklikult järele minna (kaasa isikut tõendav dokument ja enda kilekotid või kastid!) või teha kirjalik volitus teisele isikule.

Volituse tekst peaks olema kirjutatud järgmise näidise järgi: *Käesolevaga volitan mina, Mari Murakas (isikukood: 1234567889), enda asemel novembris 2015 vastu võtma Euroopa Liidu toiduabi: Endel Ennatlik (isikukood: 9887654321). Kogus: 4 komplekti. Alla kirjutada kuupäev ja allkiri.*

Toiduabi saavad need isikud ja perekonnad, kes said TOIMETULEKUTOETUST JA uue sihtgrupina VAJADUSPÕHIST PERETOETUST augustis ja septembris.

Nendel, kellel toetus välja ei tulnud, olid sissetulekud liiga suured ka toiduabi nimekirja sattumiseks ning ka seekord nemad toiduabi ei saa.

PILLE SIKK, sotsiaaltöö spetsialist

Esimese õppeveerandi tublid õppurid

Keeni koolis õppis esimesel õppeveerandil 98 õpilast, neist 56 ehk 57,1% õppisid hästi või väga hästi.

Ainult viitele õppisid: Sandra Linde – 9. kl, Ingeri Aer – 8. kl, Ralf Brait Lehepuu, Anette Luik – 7. kl, Marleen Saar – 5. kl, Erik Jääger, Melina Luik – 4. kl, Laur Mait Lehepuu, Kristofer Oja – 3. kl, Karl Oskar Kängsepp, Kerlin Poola – 2. kl, Ander Einling, Raimond Ilves, Karoli Kõrkjas, Jaana Liivamägi, Martin Oja – 1. kl.

Neljadele ja viitele õppisid: Janely Käärrik, Laura Roio, Virge Uibu, Brandon Undrus, Grete Vällo – 9. kl, Angela Häälmäe, Tambet Kuus – 8.kl, Kerle Juhkov, Anton Otrokov, Erki Toomemägi, Anabel-Liisbet Õim – 7. kl, Geelika Elvet, Kristiina Linde, Larina Pikulova – 6. kl, Ingrid Grossberg, Chris Roio, Catharina Undrus – 5. kl, Romet Aljas, Daaniel Gubal, Kerte Juhkov, Signe Kuus, Renar Lepik, Dagmar Henriette Levin, Henri Tamm – 4. kl, Kevin Aasala, Joosep Hinn, Kermo Juhkov, Annaliisa Kompus, Jaanika Lepp, Marko Oja, Joonas Saar, Lauri Tamm – 3. kl, Oliver Ivask, Kessu Otto, Hugo Väärmaa – 2. kl, Andero Elbson, Kerdo Juhkov, Kenor Poola, Aleksandra Zimbrot, Mariliis-Helen Viks – 1. kl.

Mõnusat koolivaheaega ja edukat uut õppeveerandit!

SAIMA TELL

KUULUTUSED

Müüa seamaterjali, põranda-, voodri- ja terrassilauda. Transport tasuta. Tel 5258911

Ohtlike puude raie & hooldus, tel 56 866 157.

Müüa kuivad pakitud pliidipuud ja kütteklotsid. Vedu tasuta. Tel 5056107

Vanavara ost: raamatud, nõud, märgid, rahad, postkaardid, dokumendid jne. Tel. 5395 8295

Müüa kuivi küttepuid, tel 513 1968.

Soovin üürida kesk- või ahikütega 1-2toalist korterit Otepääl. Telefon 53077236 või 56222948.

Müüa toidukartulit "Laura" Nõunis. Tel 5645 7495

Müüa kuivi küttepuid. Tel. 5295221

Annan ära 3-kuuse kassipoja.

Tel 5857 3996

Otepää Spordihooone saun

on avatud

Neljapäeval - naised
kella 15-20.00
Reedel - mehed
kella 15-20.00.

Koerte ja kasside VAKTSINEERIMINE marutaudi vastu

toimub pühapäeval, **25. oktoobril** kell 10.00-12.00 Pikk tn 2, Otepää linnas ja kell 12.30 Otepää aedlinnas Looduspargi maja juures ning esmaspäeval, **26. oktoobril** kell 10.00-12.00 Pikk tn 2. Informatsioon, koduvisiidid jne kokkuleppel.

Volitatud loomaarst Kaja Väärsti, tel. 5347 4771.

KML AUTOREMONT!

PAKUTAVAD TEENUSED:

ÕLIVAHETUS
RIHMA VAHETUS
SILDADE REMONT
ELEKTROONIKA VEAKOODIDE LUGEMINE
DIAGNOSTIKA
REHVIMONTAAS, TASAKAALUSTAMINE,
REHVIPARANDUS
KEEVITUSTÖÖD
KÕIKVÕIMALIKUD AUTOREMONDI TÖÖD

SUUR VALIK SOODSA HINNAGA TALVEREHVE

OLEME AVATUD: E-R 08.30 - 17.30

TEL: 58316450 WWW.KMLAUTO.EU
TEL: 56615676

E-MAIL: INFO@KMLAUTO.EU

ASUME ENDISES VALGJÄRVE KOLHOOSI KESKUSES,
VANA SEPIKODA

ÜLDEHITUS – REMONTTÖÖD

OMANIKU JÄRELVALVE

EhitusEST OÜ
506 7848

ehitusest@gmail.com
www.ehitusest.eu

SPA HOTELL BERNHARD

Bernhard SPA Hotell

pakub tööd:
toateenijale.

Info: madis@bernhard.ee
+372 504 5708

Lihaveisekasvatusega
tegelev ettevõtte
ostab ja rendib
põllu-
ja rohumaid.

Tasu soodne. Sobivad ka
võsastunud maad.
heizung.oy@eesti.ee
GSM 511 3543

Essilori S seeria klaasid -
uus tähendus sõnale PARIM

VARILUX series

2 kõik mitmevaatelised prilliklaasid
klaasi ühe hinnaga!
kõik tegevused ühe prilliga

OTEPÄÄ PEREOPTIKA - Lipuväljak 7, Otepää (tel. 7333 258, gsm +372 56970602, otepaa@optiline.ee)
Registreeru silmakontrollile www.optiline.ee või tel 7333258
Vastuvõtud 29 oktoober, 5,19,24 november Marjete Kuusk
12.november Merle Puusepp.

PERE OPTIKA

www.okopesa.ee

Autoremont-hooldus
Sildade reguleerimine 3D stendiga
Rehvitööd
Tulede reguleerimine
Diagnostika
Kliimaseadmete täitmine
Varuosade tellimine ja müük
Traktorite remont
Veoautode remont
Sae ja trimmerite hooldus

Kohapeal suur valik rehve ja kiire vahetus!

Flaieriga varuosa -15%
Teenustöö -10%

Avatud:

E-R: 9.00-18.00
L: 10.00-13.++ Kokkuleppel
P: SULETUD

Anti Arujõe
Telefon +372 55 623 806
e-kiri: anti@okopesa.ee

Asume Otepääl Techne töökoja kõrval.

www.okopesa.ee

Otepää Teataja

reklaami- ja kuulutuste hinnad

1.1 1 lk	290x380 mm	350.- EUR;
1.2 1/2 lk	142x380, 290x190	180.- EUR;
1.3 1/3 lk	290x130, 93x380	140.- EUR;
1.4 1/4 lk	142x190, 290x95, 191x144	100.- EUR;
1.5 1/8 lk	93x144, 142x95, 290x46	60.- EUR;
1.6 1/12 lk	93x95, 190x46, 44x190	45.- EUR;
1.7 1/24 lk	93x46, 44x95	30.- EUR;
1.8 1/48 lk	44x46	20.- EUR.

Esileheküljel avaldatava reklaami hind kokkuleppel toimetusega.

Korduvreklaami tellijatele on toodud hindadega võrreldes 10%line hinnasoodustus.

Kommertstekste avaldatakse reklaami hinnaga.

Otepää Teataja kuulutuste hinnad:

reakuulutuse rida (26 tähemärki) 2,00 EUR;
tähtpäevade lihtkuulutused, kaastundeavaldused 4,00 EUR;
kuulutus luuletusega 6,00 EUR;
kuulutus fotoga 8,00 EUR.

Otepää, Palupera, Puka ja Sangaste vallavalitsuste ja nende allasutuste kuulutused avaldatakse tasuta.

SELMA LÖHMUS
08.09.1926 – 28.09.2015

ALIIDE MAISTE
11.11.1931 - 10.10.2015

Avaldame kaastunnet Marje ja
Valdur Sepale ema ja ämma

AITA STAMBERGI

kaotuse puhul.
Nuustaku Naised

Su tugev elutahe lõpuks väsis
ja sügistules murdus elupuu...

Teatame kurbusega, et lahkus
abikaasa, ema, vanaema
ja vanavanaema

AITA STAMBERG
02.03.1933 - 19.10.2015

Mälestavad abikaasa, lapsed ja
lapselapsed peredega

ASTRID VINK
11.09.1946 – 01.10.2015

Avaldame kaastunnet Varju
ja Toivo Tedrele

ÄMMA ja EMA

kaotuse puhul.
Nuustaku Naised

Südamlik kaastunne Marje Sepa
perele kalli ema, ämma, vanaema
ja vanavanaema

AITA

kaotuse puhul.
Perek. Tämm ja Sarvin

Näe, praegu metsa taha päike suri,
mis aitaks hüüa – ära mine veel...

AITA STAMBERG

Mälestame ja südamlik
kaastunne Marje Sepa perele
kalli ema, ämma, vanaema
kaotuse puhul.

Otepää Posti pere

ENDEL INGEL
20.06.1935 – 11.10.2015

Mälestame head ja alati
abivalmis naabrit

ENDEL INGEL 'IT

Richard perega

Südamlik kaastunne Sirje Lombi
perele ema, ämma ja vanaema

ALIIDE MAISTE

kaotuse puhul.
Kevade tänava elanikud

Ei astu jalg Sul enam armsaid radu,
ei ava käsi koduvärvat.

Südamlik kaastunne Sirjele
kalli

EMA

kaotuse puhul.

Endised töökaaslased
OÜst Avallone Lõuna-Eesti.

ALVAR NIIT
16.11.1930 – 07.10.2015

Südamlik kaastunne Sirjele kalli

EMA

kaotuse puhul.
Nurga Konsumi kollektiiv

Siiras kaastunne Sirjele, Väinole,
Anule ja Laurile kalli

ALIIDE MAISTE

kaotuse puhul.
Rein ja Silja

Lein ei mahu sõnadesse
alati jääb südamesse

ENDEL INGEL

Mälestame head ja abivalmis
naabrimeest.

Südamlik kaastunne omastele.

Liivi ja Karl perega

Haldusreform, va pisarakiskuja...

Õeldakse, et hea kokk teeb ka s...st saia. Aga jahust saab kindlasti parema. Haldusreformi turm ja torm on jälle kirgi kuumutamas. Küsimused ikka, et kus, kas ja kellega? Ja millal? No eks ta teha siis tuleb! Suure linna rahvas arvab sellest, et kui pisikesed maavallad kokku ajada, suurt rahalist tulu tõusmas. Nii see päris pole, sest liituvad ju väiksemad ja tasuta lõunaid ei hakka ka peale liitumist tulema. Reformi on vaja, aga muudel ja sügavamatel põhjustel, kui mingi hüpoteetiline valitsuskulude kokkuhoid 15%. Rahvaarv kahaneb ja sündivus kukub, vaja seega muuta ka elukorraldust.

8. oktoobril kogunesid Sangastes Puka, Palupera, Sangaste ja Ōru valla volikogude esindajad ja külalised. Kogunesid, et arutleda, kuidas paremal moel kirglikes liitumissaagades oma kogukonda võimalikult hästi kaitsta ja säästa. Et maksaks koostöö ja mõistus, mitte suhteline suurus. Ei saa ju passiivselt oodata, kuni poliitikut isegi meile tingimused teatavad ja uute partnerite nimed ütlevad. Muidu tuleb välja, nagu maapulm Kesk-Aasias, et pruudile teatatakse peigmehe nimi vahetult enne pulmaööd. Pruudi-kalõmm kasseeritakse ämmade-äiade poolt ise sisse, antakse paar eeslit kaasa ning saadetakse naaberuuli vastsele mehele lapsi sünnitama ja puuvillapõllul rügama.

Nali naljaks, aga mõte oli kaaluda ka muid võimalusi peale paljuraagutite. Samuti moodustada töörühm alternatiivse variandi väljatöötamiseks ning liitumislepingu aluste väljatöötamiseks, mis just mõeldud maaelu paremaks kaitsmiseks mistahes liitumisvariandil väiksema partneri poolt vaadatuna.

Alternatiivne mõte on, et uue haldusüksuse saaksid moodustada ka näiteks ainult maavallad. Nii oleks võrdsemad partnerid, koostöö käiks rohkem kogukondi arvestavalt ning ühte ja suurt tõmbekeskust polekski niiväga vaja. Maxima müüb ju kaupka ikka ka maarahavale edasi, sest raha on ju raha. Ehk siis, kui õlad paneks kokku eelpoolnimetatud vallad ja näiteks kui lisanduksid ka teised vähemad maavallad (Tõlliste, Täheva, Karula), olekski üks suur maavald koos ca 8000 elanikuga. (Meie maakonna mulkidel on ju nagunii täitsa oma kana kirkumisel).

Kus ja kuidas töötaks volikogu ja valitsus, on täitsa omaette teema. Samuti nimeküsimus. Teisalt saaks uus üksus keskenduda spetsiifiliselt hajaasustuse probleemidele (teedevõrk, liiklus, taluelu jne). Tekiks võimalus töökohtade loomiseks/toomiseks, arendada oma põhikooli ja lasteaedu. Sündivuse ergutamise meetmed jne. Gümnaasiumiteenust jms. saaks ju ka suurematelt sisse osta. Õeldakse, et tulubaas nõrk?! Aga ka kulubaas on ju sel juhul erinev! Suurte keskuste infrat, kultuurisaale ja muuseumi meil ehitada vaja pole ja saab keskenduda omadele asjadele. Mõistlike kuludega piisab neist tuludest nii elamiseks kui arenemiseks. Esmane eesmärk on pidurdada maaelu allakäik ning anda sellele uus hingus läbi selleks paremini kohandatud valitsemise. Võimalik oleks arvestada maapere eripäradega, pidurdada väljavoolu ja alustada külade taasasustamise programmidega, pakkudes näiteks atraktiivseid võimalusi noortele lastega peredele jne.

Valitsemisel võiks liituvate valdade kogukonnad sõlmida põhjaliku

lepingu, milles antakse garantiid erinevate külade mõistlikele huvidele jne. Lisaks võiks ka olla suurte volitustega kogukondade ühendkoda, kus lahendatakse arengukavad ja lepitakse kokku tähtsamaid investeeringuid. Jne.

Just taolise idee analüüsimiseks luuaksegi see töörühm. See ei tähenda, et keegi on midagi otsustanud või valmistatakse kohe liituma. Kui see ja teised variandid ette valmistatud oma pakkumistega, plusside ja miinustega, otsustavad kõik kogukonnad ikka ise, mis teed lõpuks minna. Eks nii pea ka teised võimalikud kosilased enam pingutama, veenmaks tulevase võimalikke partnereid oma heades kavatsustes.

Milline on see lõppvalik ning kes, kus ja kuidas tegelikult ühte heidavad (või lõpuks pannakse sunniga), näitab järgnev aasta. Lihtsalt meie inimestel peaks ikka valikuvõimalusi ka olema lisaks pidevale mantrale kolmest tõmbekeskusest ja nende ainuvõimalikkusest. Meie tahe on saavutada võimalikult tugev- ja meie huve arvestav liitumisleping ning koostöö uues üksuses nii, et see oleks võimalikult õiglane ja läbikaalutud variant. Nii lihtne see ongi! Aga samas ka keeruline ning mõistust nõudev.

Kuuma haldusarutelu, kirglikku kaasamõtlemist ja saagikat sügist igas mõttes ja igauhele!

KAIDO TAMBERG, Sangaste

Head saunaomanikud ja ettevõtjad!

Euroopa VII Saunamaraton Otepääl toimub laupäeval, 6. veebruaril 2016.

Palume kõiki saunaomanikke, kellel on soov kaasa lüüa ürituse korraldamisel, võtta ühendust: sirje.ginter@otepaa.ee. Kõik head mõtted on teretulnud, samuti ootame Teie Saunamaratoni eelõhtul toimuvaid üritusi.

Kes soovib saunamaratoni seltskondadele olla ametlikuks majutuspartneriks, tehke palun oma pakkumine e-postile: turism@otepaa.ee hiljemalt 1. november 2015.

Valga maavalitsus ootab aasta isa kandidaate

Saabuva isadepäeva puhul kuulutab Valga maavalitsus välja aasta isa konkursi, et väärtustada tervet ja tugevat peret ning eriti isa rolli perekonnas. Valgamaa aasta isa valitakse teist korda.

Kandidaadina võib üles seda valgamaalase, kelle perekonnas kasvab või on üles kasvanud vähemalt kaks tublit last ja kes on tunnustatud nii oma ametis kui ka perekonna väärtustamisel, olles ühiskonnale heaks eeskujuks ka väljaspool pereringi. Aasta isa kandidaate võivad esitada kõik: üksikisikud, organisatsioonid, omavalitsused ja firmad.

Avaldused, kus on ära märgitud kandidaadi ees- ja perenimi, elukoht, töökoht, amet, laste arv, nende vanused ja nimed ning kandidaadi lühike elukäik koos põhjendusega, tuleb saata aadressile: info@valga.maavalitsus.ee või postiaadressile Kesk 12, Valga 68203. Vastava ankeedi leiab maavalitsuse kodulehelt.

Aasta isa konkursile oodatakse ettepanekuid kuni 30. oktoobrini 2015.

Valgamaa aasta isa kuulutatakse välja 6. novembril Valga Kultuuri- ja huvialakeskuses toimuv alal üritusel „Kaunimad aastad“, mille raames toimub ka austamisgala maakonna abielupaaridele, kellel täitus või täitub tänavu 25, 50 või enam abieluaastat.

Aasta isa valib Valgamaa aasta ema ja isa komisjoni ning tunnustusürituse korraldab Valga maavalitsus.

Valgamaa austab taaskord abielupaare

6. novembril toimub traditsiooniline austamisgala abielupaaridele, kellel täitus või täitub tänavu 25, 50 või enam abieluaastat. Pidulik üritus algab kell 17 Valga kultuuri- ja huvialakeskuses.

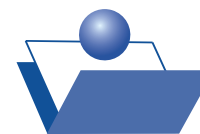
Traditsioonilise ürituse „Kaunimad aastad“ raames pakutakse abielu traditsioonide hoidjatele kontserti ja kaetud on tordilaud. Abielupaarid saabuvad saali pulmamarsi saatel. Kõigile kingitakse väike meene foto näol, mis tehakse paaridest vahetult enne kontsertaktust.

„Eesmärk on tunnustada ja väärtustada abielu, peretraditsiooni ning teha kummardus neile, kes pikkade aastate möödudes on hoidnud abieluväärtust siinsel tuulepealsel maal. Seega, head lapsed ja lapselapsed, andke teada oma vanematest, kes üheskoos abielus olnud 25, 50 või enam aastat,“ ütles rahvastiku toimingute talitus juhataja Anne Puller. Lisades, et korraldajad paluvad abielupaaridel endast eelnevalt teada anda. „Küsimine registreerijatelt nime ja infot selle kohta, kus ning millal abielu sõlmiti. Seda ikka ürituse paremaks organiseerimiseks.“

Abielupaarid peavad üritusel osalemiseks helistama telefonil 766 6105 (Anne Puller) või 766 6162 (Evi Koop). Samuti saavad abielupaarid ennast registreerida e-maili teel: anne.puller@valga.maavalitsus.ee. Osalemiseks saab ennast kirja panna 30. oktoobrini.

Sama ürituse raames tunnustab maavanem ka Valgamaa aasta isa.

Valga Maavalitsuse avalike suhete juht KAJA MÖTS

Valgamaa Arenguagentuur

SA Valgamaa Arenguagentuur kuulutab välja konkursi „Valgamaa MTÜ ja Väärt kodupaik 2015“.

1. Valgamaa MTÜsid, mis oma aktiivse ja jätku- suutliku tegevuse ning laiapõhjalise koostööga on aidanud kaasa maakonna positiivsele arengule ning muutnud atraktiivsemaks valdkondlikku tegevust.

2. Külakogukondi, kus viimase aasta jooksul on sealsete elanike algatusel toimunud positiivseid muutusi ja on paranenud ümbritsev elukeskkond.

Nominente võivad esitada asutused, organisatsioonid, kohalikud omavalitsused, ettevõtted ja eraisikud.

Ettepanekud koos põhjendustega esitada hiljemalt 31. oktoobriks e-posti aadressil aet.arula@valgamaa.ee või Valgamaa Arenguagentuuri aadressil Kesk 12, 68203 Valga, märgusõnaga „Valgamaa MTÜ ja Väärt kodupaik 2015“.

Konkursi võitjaid tunnustatakse **26. novembril** Valgamaa kodanikeühenduste seminaril „Märka Tegusaid Ühendusi 2015“.

SISEMINISTEERIUM

KÜSK Kodanikuühiskonna Sihtkapital

RAHANDUSMINISTEERIUM

KODANIKUÜHISKONNA TOETUSEKS

Algas eterniidijäätmete kogumise projekti IV voor

Perioodil 9.10.-7.11.2015 toimub taas eterniidijäätmete kogumine Valgamaal. Jäätmeid võetakse tasuta vastu ainult eelregistreeritud jäätmevaldajatel kindlaks määratud kogumispunktis ja kellaajal. Jäätmevaldajatega võetakse ühendust ja antakse täpsemat informatsiooni.

Projekti rahastab Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Lisainfo: Ilona Akimova
ilona.matsujeva@gmail.com, +372 55 996 422

Rannama füsioteraapiapraksis Tehvandi Staadionihoones

Oktoobrist on Otepää Staadionihoones võimalus kasutada füsioteraapeudi teenust. Koos Lauri Rannamaga ühtse meeskonnana on praksises teadmised, lisaks meditsiiniseadmed, et erinevatele väljakutsetele lahendus leida ja klientide tervise eest hoolt kanda, füsioteraapeudina teenindab Rando Maamägi.

Pikajalise füsioteraapeudi töökogemusega Lauri poole pöördub lisaks sportlastele ka arvukalt nõ. tavainimesi, kelle tervisemured on tihti peale sarnased sportlaste omadele ehk erinevad liikumisa- paraadi ülekoormusest tulenevad vaevused, seetõttu võivad praksi- sest abi leida nii tavainimesed kui tegev sportlased.

Praksise asukohaks on Tehvandi Staadionikeskuse 0-korrus, sisenedes staadionihoonesse kohviku uksest, juhatavad viidad korrus allpool asuvate praksise ruumide juurde. Pakutavad teenused: massaaž, terapeutiline harjutus, kinesioteipimine, külma- ja soojaravi, keskkõrvast tingitud tasakaaluhäirete ravi, elektroteraapia ja massaažitool. Peale kella 17.00, kui staadionimaja on suletud, saab füsioteraapeudi juurde helistades uksele ette.

Füsioteraapeut Rando Maamägi on lõpetanud Tartu Ülikooli füsioteraapia erialal 2007. a, on osalenud mitmetel koolitustel Lauri Rannama käe all ning juba alates 2004. a praktiseerinud peamiselt erinevate korvpallimeeskondade ja korvpalli ning kergetõustiku rahvuskondadega, lisaks hooajaliselt on teinud kliinilist tööd Tapa Haigla AS-s ja Lääne-Tallinna Keskaiglas.

Rando kogemustepagasis on korvpalli alalt pikaajaline koostöös Rakvere Tärva korvpallimeeskonnaga aastatel 2006-2014 ning kuni 2014 aastaste noormeeste rahvuskondadega osalemine Euroopa meistrivõistlustel aastatel 2011-2013. Lisaks kuni 23 aastaste Euroopa kergejõustiku meistrivõistlustel ja juunioride kergejõustiku maailmameistrivõistlustel osalemine Eesti koondise füsioteraapeudina.